

ГЛАС

СРПСКИ

ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1
ИЗДАЊЕ

МР МОМЧИЛО КРАЈИШНИК

ПОЗИВ КОНТАКТ- ГРУПИ

САРАЈЕВО, 30. децембра - Председник Народне скупштине Републике Српске мр Момчило Крајишник је по завршетку првог дијела скупштинског засједања на Палама изјавио за СРНУ да је српска страна понудила мир и наставак преговарачког процеса, према одредбама споразума са бившим америчким председником Џимијем Картером.

"Закључак Скупштине је недвосмислен - прихватамо споразум који је руководство РС потписало са председником Картером. Према основама тог споразума упутили смо позив Контакт-групи за наставак мировног процеса о бившој Босни и Херцеговини" - рекао је председник Крајишник.

Председник Парламента РС је нагласио да закључци Скупштине ни на који начин не могу бити протумачени као прихватање мапа и плана Контакт-групе, који је српски народ одбацио на референдуму.

"Ми смо за мир, ова одлука је позив Контакт-групи за наставак мировних преговора и успостављање равноправног третмана свих учесника у преговарачком процесу" - прокоментарисао је мр Крајишник.

Група посланика, који су протеклих мјесеци одржавали неформалне контакте са званичним Београдом, предложила је, на расправи вођеној иза затворених врата, начин на који руководство РС треба да настави преговоре са Контакт-групом. Према ријечима мр Крајишника, њихов приједлог је узет у обзир током дискусије, а коначни закључци формулисани су током засједања.

Народ и руководство РС остало је на истом мјесту, ничим не доприносећи раздору са Београдом. Радоваће нас ако СР Југославија укине санкције према РС, јер не постоји никакво оправдање за њих у ситуацији када се успостави мир, а ми нудимо повратак у мировни процес - закључио је председник Скупштине РС.

ДР РАДОВАН КАРАЦИЋ

ПОВРАТАК ПРЕГОВОРИМА

САРАЈЕВО, 30. децембра (СРНА) - Председник Републике Српске др Радован Караџић изјавио је да усвојени закључци Народне скупштине РС о посјети бившег америчког председника Џимија Картера дају замањак мировном процесу у бившој БиХ.

"Ми смо на бази нашег договора са председником Картером поново прихватили да се укључимо у мировни процес", рекао је др Караџић и подсетио на изјаву америчког представника у Контакт-групи Чарлса Томаса, дату 7. децембра ове године, да Контакт-група не поставља нове услове осим да се Срби врате у преговарачки процес.

Према мишљењу председника РС, план Контакт-групе треба тумачити као базу за даље преговоре. Упитан шта ће се десити ако Контакт-група не прихвати закључке Народне скупштине, др Караџић је одговорио да Контакт-група не би требало да има свјетле жеље, него да буде медијатор међу зараћеним странама и потруди се да изнађе рјешење прихватљиво за све.

1994: ЉУДИ И ДОГАЂАЈИ

ГОДИНА

(НЕ)ДОВРШЕНИХ

РАТОВА

Стране 8 и 9.

ЕПИСКОП БИЛЕЉКО-ПЕТРОВАЧКИ
ГОСПОДИН ХРИЗОСТОМ

ПОЧЕТАК НОВОГ

Страна 6. и 7.

ИЗБОР ЊЕМАЧКОГ
ЛИСТА "ВОХЕНПОСТ"

ГЕНЕРАЛ МЛАДИЋ -ЛИЧНОСТ ГОДИНЕ

ХАМБУРГ, 30. децембра (СРНА) - Команданта Главног штаба Војске Републике Српске генерал-пуковника Ратко Младића је угледни седмични лист "Вохенпост" у броју од 29. децембра прогласио "човјеком године".

У тексту под насловом "Научити од Младића", објављеном у рубрици о најзначајнијим догађајима и личностима у протеклој години, коментатор "Вохенпоста" Нил Кадрике поставља питање "како објаснити да Ратко Младић на крају 1994. године, остаје историјски побједник над УН, НАТО-ом, Европском унијом, западноевропским снагама и КЕБС-ом?"

Објашњавајући зашто је генерал Младић личност 1994. године, њемачки коментатор наводи да је командант ГШ ВРС искористио то што "његовим западним противницима није успјело да усaglасе своје политичке ставове".

Коментатор "Вохенпоста" износи мишљење да је због западне неслоге "у Босни тријумфовао само српски национализам" и наводи да се "генерал Младић у својим гледиштима мора да осјећа дубоко потврђен".

"КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ" ДД
БАЊА ЛУКА

СРЕЋНА 1995. ГОДИНА

ПОКЛОН ЧИТАОЦИМА "ГЛАСА СРПСКОГ"

РАЗВОЈ ОДНОСА У
БИВШОЈ БИХПОВОЉАН
ВЈЕТАР
У ЈЕДРА

БЕОГРАД, 30. децембра (Танјуг) - Према најновијој изјави команданта Унпрофора за бившу Босну и Херцеговину генерала Мајкла Роуза, српско руководство на Палама би већ овог викенда могло да потпише споразум о четиријесетом примирју.

У исто вријеме Скупштина Републике Српске синоћ је прихватила споразум који је руководство РС потписало с бившим америчким предсједником Џимијем Картером и позвала Контакт-групу да настави мировни процес, што практично значи приједлог за нову рунду мировних преговора.

Ако се има у виду и изјава лидера босанских муслимана Алије Изетбеговића, неубичајена за њега, да је и "неправедан мир бољи од наставака рата", стиче се утисак да на измаку ове године у бившој БиХ најзад почињу да дувује повољнији вјетрови.

Извјесну дозу оптимизма, међутим, озбиљно нарушавају босански Хрвати. Предсједник муслиманско-хрватске федерације Крешимир Зубак је изјавио да у име Хрвата у Босни примирје могу да потпишу само њихови легитимни и легални представници.

Како се то није догодило, хрватска страна се не сматра обавезном да поштује, како је он рекао, српско-муслиманско примирје.

Зубакова изјава упућује на два закључка.

Прво, босански Хрвати и практично, на терену, потарбују да не поштују примирје. Не само они већ и република Хрватска, чије су регуларне снаге на босанском ратишту.

Други закључак је да муслиманско-хрватска федерација постоји само на папиру и да су минималне шансе да она постане нешто више од фикције. За то има много разлога а један је свакако чињеница да су муслимани и Хрвати правили савез прије свега против некога а не за нешто.

Остаје да се види како ће се у таквим околностима ствари даља кретати. Одлука Скупштине на Палама је и практично сагласност да се РС врати у мировни процес. То је вјероватно и највеће достигнуће у замрзнутом мировном процесу на крају ове године.

Поставља се, међутим, питање да ли ће Контакт група кренути од постојећих босанских реалности - да ли ће у мировни процес укључити само двије сукобљене стране (федерацију и РС) или ће преговарати свако за себе.

У том случају неизобилни фактор је и Фикрет Абдић.

СТЕВАН ЧОРДАШ

РЕКЛИ СУ - РЕКЛИ СУ - РЕКЛИ СУ...

РАЈКО ЛЕЖАЈИЋ:

ХРВАТСКА ОБМАЊУЈЕ ЈАВНОСТ

КНИН, 30. децембра (СРНА) - Предсједник Народне скупштине Републике Српске Крајине Рајко Лежајић изјавио је за Српски радио Бенковац да је "РСК била у саставу бивше Југославије и да се једино може реинтегрисати у СР Југославију заједно са Србијом, Црном Гором и Републиком Српском".

Осврћући се на економски споразум са Хрватском, предсједник крајинског парламента је истакао да је споразум усвојен јер РСК има економску корист од тога. Покушаји Хрватске да изманипулише договор и окарактерише га као економску реинтеграцију је, према његовим ријечима, само обманљивање њихове јавности.

"У протеклој години РСК је остварила све атрибуте државности и дошла у ситуацију у којој може, у релативном миру, равноправно преговарати са сусједном државом Хрватском", рекао је Лежајић.

ЗОРАН ЂИЊИЋ:

КОРИГОВАТИ МИРОВНИ ПЛАН

БЕОГРАД, 30. децембра (СРНА) - Предсједник Демократске странке Зоран Ђињић је нагласио да "план Контакт-групе мора да се мијења, јер не постоји притисак којим би се он РС могао наметнути".

"Контакт-група је дала, наводно, тумачење истог плана мада је јасно да се ради о новом плану. По њему се не тражи

као предуслов за разраду ни прихватање мапа нити повлачење војске РС са територија које су мапама додијелене муслиманима и Хрватима" - рекао је Ђињић.

Он је нагласио да је послје америчке иницијативе план Контакт-групе за РС "прихватљива платформа за преговоре". Постоје сигнали међународне заједнице, рекао је

Ђињић, да ће признати равноправност РС, а једина форма за то је признавање њеног правног субјективитета.

Лидер ДС нагласио је да се тиме "отвара могућност да РС са хрватско-муслиманском федерацијом непосредно преговара, док би свака друга врста равноправности била фиктивна".

ДР СЛАВКО ТЕРЗИЋ:

КАРТЕР У ПРАВИ ЧАС

БЕОГРАД, 30. децембра (СРНА) - Директор Историјског института Српске Академије

наука и умјетности др Славко Терзић оцијенио је данас у Београду да је Србима "веома стало до мира" и да не сумња у мирољубиве намјере и одлуке Парламента Републике Српске.

У изјави за СРНУ он је мировну мисију бившег америчког предсједника Џимија Картера оцијенио као "прву добронамјерну иницијативу у односу на српску страну", која, како је истакао, "уноси мало свјетла у зачарани круг" који је створила западна дипломатија и "враћа вјеру у правду и правичности међународне заједнице према Србима".

Терзић је, ипак, истакао да "нема довољно разлога за посебан оптимизам у погледу радикалних измјена у ставу међународне заједнице према Србима" и оцијенио да "стварног заокрета Запада" према кризи у бившој БиХ неће бити "све док званичници Стејт департмента говоре о Србима као агресорима".

"СЛОБODНА ДАЛ-
МАЦИЈА" О РАТУ У
БИВШОЈ БИХХРВАТСКА
ВОЈСКА
УЧЕСТВУЈЕ

САРАЈЕВО, 30. децембра (СРНА) - Сплитска "Слободна Далмација" у данашњем броју износи тврдњу да у борбама на Купресу и ливањском подручју судјелују регуларне јединице хрватске војске.

Службени Загреб још није реаговао на писање "Слободне Далмације", као ни "Вјесника" који преноси изјаву високих функционера Хрватске Републике Херцег-Босне да "споразум о обустави ватре, потписан између Срба и муслимана не обавезује Хрватско вијеће одбране".

Члан муслиманског предсједништва Ејуп Ганић оптужио је у "Слободној Далмацији" Хрвате да коче конституисање федерације. Како Ганић тврди, на подручјима која контролишу муслимани уређено је преко 75 одсто посла предавиђеног вашингтонским споразумом, док је у мјестима под хрватском контролом тзј проценат свега 20 одсто.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ

СРЈ ОЧЕКУЈЕ РС

БЕОГРАД, 30. децембра (СРНА) - Потпредсједник Српске радикалне странке Томислав Николић изјавио је данас на конференцији за штампу у Београду да народ у Републици Српској "жели мир, а не примирје".

Према његовим ријечима, у предстојећим преговорима мораће да се постигне политички договор који ће РС "гарантовати живот у јединственој држави са СР Југославијом".

Николић је оцијенио да ће српски народ прихвати-ти мир "само под условима за које се сам својом борбом изборио".

ЗОРАН
АТАНАСКОВИЋ:
АМЕРИКА
ПРИЗНАЛА
ПОБЈЕДНИКА

БЕОГРАД, 30. децембра - Предсједник Извршног одбора Српске Народне обнове Зоран Атанасковић изјавио је данас у Београду да је највећи домет иницијативе бившег америчког предсједника Џимија Картера измијењени приступ Сједињених Америчких Држава рјешавању рата на простору бивше БиХ и повратак руководства Републике Српске на међународну дипломатску сцену.

У изјави за СРНУ он је оцијенио да су Американци послје српске контрафанзиве на бихаћком ратишту "одустали од идеје" да са РС преговарају посредством предсједника Србије Слободана Милошевића и како је истакао, "почели да уважавају инсистирање руководства РС на признавању фактичког стања и војничке побједе".

АЛИЈА ИЗЕТБЕГОВИЋ:

МИР МАЊЕ
НЕПРАВЕДАН
ОД РАТА

САРАЈЕВО, 30. децембра (СРНА) - Лидер дијела босанских муслимана Алија Изетбеговић изјавио је на данашњој новогодишњој конференцији за штампу Странке демократске акције да муслиманска страна "још није одустала од концепта федерације, али да њено конституисање и даље стагнира".

Према његовим ријечима, једина корист од вашингтонског споразума је заустављање јаких муслиманско-хрватских сукоба, али на политичком плану нема опипљивих резултата.

Изетбеговић је оцијенио да је "мир мање неправедан од наставака рата" и најавио могућност да муслиманска влада у Сарајеву прихвати прекид непријатељстава у случају да се он темељи "на плану Контакт-групе и очувању интегритета Босне и Херцеговине".

НЕЗВАНИЧНИ СУСРЕТ КАРАИЋ - РОУЗ

СУПЕРСОНИК ПРИЗЕМЉЕН

САРАЈЕВО, 30. децембра (СРНА) - И јучерашњи сусрет на Палама између предсједника Републике Српске др Радована Караића и команданта УНПРОФОР-а за бившу БиХ генерала Мајкла Роуза почео је небавезним ћаскањем о ставу на ратиштима и преговарачком процесу.

На примједбу предсједника РС да се, упркос договору, посљедњих дана изнад РС патјели авиони НАТО-а, генерал Роуз је сумњичаво завршио главом.

У истом часу над Палама се разговарало чучу звук суперсоника, што је потврдило тврдњу предсједника Караића, да што је генерал Роуз одмах свог послатог упутио да приземљи авион ријечима: "Уклопи га".

Авиони за блиску подршку, групама УНПРОФОР-а, послје тога, више нису летјели и разговори о споразуму којим би се прецизирао општи прекид непријатељстава су настављени у добром расположењу.

"ГЛАС СРПСКИ" ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
в. д. главни и одговорни уредник Миро Млађеновић

ИЗДАЈЕ И ШТАМПА ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"ГЛАС СРПСКИ", Ул. СКЕНДЕРА КУЛЕНОВИЋА 93, БАЊА ЛУКА
в. д. директор предузећа Горан МИЈАТОВИЋ

Оснивач листа је Народна скупштина Републике Српске. Први број "Гласа" изашао је као орган ЦОП-а за Босанску крајину у Жулици крај Дрвара 31. јула 1943. године. Од 8. фебруара 1983. године "Глас" излази као дневни лист.

Од 15. септембра 1992. године излази као дневни лист Републике Српске. Указом Предсједника Републике Српске од 9. јануара 1994. године лист "Глас српски" одликован је Орденом Његоша првог реда.

Радакција у Улици Веселина Маслеше 28. Телефони: главни и одговорни уредник 12-836, ДЕСК, огласно и дактилографи: 12-844; 12-848; Бањалучка хроника 12-852, телефакс 11-759, Спортска рубрика и Редакција "Дербија" - телефон и телефакс 12-840.

Рукописи се не враћају.

Телефони јавног предузећа "Глас српски": Централна (078) 12-414, директор предузећа 11-659 и 12-263, телефакс 12-263, директор Штампарије 12-326.

Динарске уплате на жиро-рачун бр. 30500-601-0-12456 код СДК Бања Лука. Уплате на девизни рачун бр. 30500-620-71000-522 код Бањалучке банке ДД Бања Лука.

Рјешењем Министарства информација Републике Српске бр. 01-413/93 лист је уписан у Регистар јавних гласила под редним бројем 35.

На основу тарифе пореза на промет тарифни број 8 тачка 1 под 13 на дневне новине "Глас српски" порез на промет плаћа се по стопи од 3 одсто ("Сл. гласник Републике Српске" бр 15/92).

ЗАСЈЕДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ НА ПАЛАМА

ИЗГЛАСАН НАСТАВАК МИРОВОНОГ ПРОЦЕСА

• Са 53 гласа "за" и осам уздржаних државни парламент РС прихватио је наставак мировног процеса на основу споразума са Џимијем Картером

• Седам чланова Клуба српских посланика формирало Клуб независних посланика на чијем челу је Милорад Додик

• Епископ Качавенда упутио апел посланицима да одрже јединство

• На приједлог Клуба посланика СДС прихваћено да се упути позив Слободану Милошевићу да искористи овлашћења и ослободи Војислава Шешеља даљег издржавања казне

Сарајево, 30. децембра (СРНА) - Народна скупштина Републике Српске први пут се јуче на Палама, након три ратне године, подијелила по страначком принципу.

Из Клуба српских посланика иступило је седам сталних чланова, који су формирали Клуб независних посланика.

За предсједника новоформираног клуба

НАСТАВЉЕН РАД

Сарајево, 30. децембра (СРНА) - Расправом о Приједлогу закона о становању, на Палама је, у 11 часова, данас настављено 48. засједање Народне скупштине Републике Српске.

Посланици ће данас водити расправу и усвојити још низ приједлога и нацрта законских докумената из свих сфера привредног и друштвеног живота.

Према јучерашњим најавима, данас ће, иза затворених врата бити ријечи и о односима са СР Југославијом.

изабран је посланик из Лакташа Милорад Додик, а чине га још Момо Мичић из Тузле, Никола Перић из Обудовца, Урош Гостић из Добоја, Миленко Пантић из Брода, Станко Благојевић из Модриче и Ратко Борковић из Градишке, сви некадашњи чланови Савеза реформских снага и Социјалдемократске партије бивше Босне и Херцеговине.

БЕЗ ПОЛИТИЧКЕ ПОЗАДИНЕ

"Оснивање Клуба независних посланика нема политичку позадину. Ми ћемо убудуће самостално разматрати скупштинске материјале и са припремљеним закључцима излазити пред посланике. Мислим да ће то допријети квалитету у поступку припремања и одлучивања у Скупштини" - изјавио је за СРНУ Додик.

Предсједник Скупштине мр Момчило Крајишник је изразио жаљење што је дошло до цијепања "Клуба српских посланика", али је нагласио да је такав поступак у складу са пословником о скупштинском раду.

- Група посланика, која је самоиницијативно одржавала контакте са званичним Београдом, жељела је да независно одлучује унутар српског парламента. Нисам задовољан њиховом одлуком, јер она значи увођење страначких борби у вријеме формирања државе. Али ово не треба сматрати великим проблемом - рекао је мр Крајишник.

Предсједник РС и Српске демократске странке српских земаља др Радован Караџић је најавио да ће након оснивања Клуба независних посланика и представници владајућег

СДС-а у парламенту морати дјеловати страначки, што је ова странка, како је напоменуо, избјегавала прије окончања рата.

"Ово у основи није цијепање унутар парламента. Људи имају легитимно право на другачије мишљење и на неке, назови, лијеве позиције. Мислим да овим поступком није учињена никаква штета. Сада смо само подијељени на два, умјесто на досадашња 84 пола" - рекао је предсједник Караџић.

АПЕЛ ЗА ЈЕДИНСТВО

Предсједник државе и владајуће странке је подсјетио да је уздржавање СДС-а од мијешања у послове Скупштине омогућило у протекле четири године стварање ванстраначког парламента, који је изражавао интерес српског народа а не странака.

"СДС је пред народом одговоран за све промашаје, а заслуге сви желе приписати себи. Тврдим да нестраначко понашање има велику предност у вријеме рата, али, десило нам се оно што се дешава и у другим скупштинама - да се посланици понашају према страначком одређењу. То је такође израз демократског живота" - констатовао је предсједник Караџић.

Његово преосвештенство епископ зворничко-тузлански господин Василије Качавенда апеловао је са скупштинске говорнице за јединство српског парламента и народа.

"У духовном јединству наш је спас. У име Бога, светосавља и српског јединства, не цијепајте се" - рекао је епископ Качавенда.

Министар здравља у републичкој Влади др Драган Калинић није жељео да коментарише раскол унутар српског парламента.

На једном од претходних засједања Скупштине РС, оснивач реформиста и човјек који је издвојио групу независних посланика из некадашњег парламента бивше БиХ је расправу о страначком дјеловању унутар Скупштине РС закључио ријечима: "Нека буде мир док не настане мир. Послије нека се ствара стотину странака".

РЕАЛИЗАЦИЈА КАРТЕРОВОГ ПЛАНА

У наставку засједања, Народна скупштина Републике Српске, са 53 гласа ЗА и осам уздржаних, прихватила је наставак мировног процеса на основу споразума који је државно руководство РС постигло са бившим америчким предсједником Џимијем Картером.

Скупштина је прихватила и приједлог Клуба посланика Српске демократске странке српских земаља да упути апел предсједнику Србије Слободану Милошевићу да искористи своја уставна овлашћења и ослободи савезног посланика др Војислава Шешеља од даљњег издржавања затворске казне.

За овај апел изјаснило се 56 посланика, два су била против и три уздржана.

У саопштењу које је СРНИ достављено из Министарства информисања РС наводи се да су посланици изразили увјерење да би "Шешељев повратак водио јачању повјерења у институције демократске државе и значајно допринио коначном унутарнационалном измирењу".

Због инцидента у Савезној скупштини, Шешељ је осуђен на казну затвора у трајању од мјесец дана, која је касније продужена на три мјесеца.

ИЗ КАБИНЕТА ПРЕДСЈЕДНИКА МАРТИЋА

ЧЕСТИТКА ГЛАСУ СРПСКОМ

БАЊА ЛУКА, 30. децембра - Из Службе за информисање предсједника Републике Српске Крајине на адресу "Гласа српског" стигла је честитка поводом предстојећих божићних и новогодишњих празника, уз жељу да се успјеси и добра сарадња наставе и у наредној години.

БОРО БОСИЋ О ЗАКОНУ О ДРЖАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

НЕОПХОДНО ДРЖАВНО УПРАВЉАЊЕ

• Закон предвиђа именовање директора, као органа руковођења, Управног одбора који управља предузећем, Надзорног одбора који контролише законитост пословања, а новост је именовање ревизора књига у државним предузећима

Сарајево, 30. децембра (СРНА) - Министар за привреду, индустрију и енергетику у Влади Републике Српске Боро Босић данас је, у изјави за СРНУ, објаснио значење Закона о државним предузећима, са амандманима, који је усвојен на јучерашњем засједању Народне скупштине РС.

- Доношењем Закона о преносу друштвене у државну својину, у марту 1993. године, РС се одредијелила за докидање облика друштвене својине, којом ће до завршетка рата и отварања процеса приватизације управљати држава - рекао је Босић и додао да се овим Законом, који је јуче усвојен, регулише начин управљања државним предузећима.

По Босићевим ријечима, у овом тренутку држава управља са 95 одсто укупне привреде у Републици, а надлежности су подијељене на републичком и општинском нивоу.

- Разврставање предузећа од општинског и републичког интереса извршено је према дјелатности, оквиру чега држава управља рудницима, енергетиком, постројењима за прераду нафте, намјенском индустријом и пољопривредним добрима на преко 1.000 хектара обрадиве површине. Друга подјела је извршена према вриједности имовине предузећа која је усклађена са привредном граном - нагласио је министар енергетике.

Закон предвиђа именовање директора, као органа руковођења, Управног одбора који управља предузећем, Надзорног одбора који контролише законитост пословања фирме, а новост је именовање ревизора књига у државним предузећима.

- Органе управљања државним предузећима од републичког интереса именује Влада на приједлог ресорног министра, а на општинском нивоу Скупштине општине на приједлог Извршног одбора - појаснио је он.

Према Босићевој оцјени, посебним поглављем Закона, односно увођењем клаузуле конкуренције, заштићени су витални интереси предузећа.

- Тако, каже Босић "за директора не може бити именовано лице које поседује приватну фирму, онај који има већински улог у неком предузећу, нити особа чији су чланови уже породице, супруга и дјеца, власници приватне фирме исте дјелатности као предузеће могућег директора. Са директором ће се склапати уговор, а за свој рад ће бити и материјално одговоран. Исти принципи важе и за избор чланова Управног одбора предузећа у државној својини".

Управни одбор, као орган управљања државним предузећем, чини највише седам стручних лица, од којих већина нису запослени у тој фирми.

Надзорни одбор чине експерти изван државног предузећа, а именује их оснивач.

Такође, како истиче министар за привреду, новост у Закону је именовање ревизора књига за предузећа у државној својини. То су стручна лица која ће полагајти заклетву држави. Њихов рад плаћа предузеће по посебној одлуци оснивача, а задатак им је да свака два или три мјесеца контролишу законитост рада штитећи интересе предузећа и државе.

СРПСКА ОПШТИНА ОЈАК ДОБИЛА НОВО ИМЕ

ОД САДА - ВУКОСАВЉЕ

ВУКОСАВЉЕ, 30. децембра - Од данас је српска општина Ојак најсретнија општина у цијелој Републици Српској. У присуству великог броја одборника, команданта вучачке бригаде господина Живковића, представника Српске православне цркве протојаснијесника Танасковића и Стевановића, начелника министарства одбране, начелника Станице јавне безбједности, представника средстава јавног информисања, на трећој сједници СО Ојак донесена је одлука да се садашњи назив за град Ојак промијени у име Вукосавље.

У општини Ојак проведена је анкета о промјени назива мјеста Ојак и улица па је на сједници Извршног одбора изабрана комисија од 5 чланова која ће урадити тај посао.

Од предложених 5 имена: Вукосавље, Лазарево, Младеново, Слободарево и Петроград изабрано име Вукосавље. Приједлог за име Вукосавље дала је и Српска демократска странка Ојака и Извршни одбор Скупштине општине. Предложено име у основи садржи име Вучјак-планине изнад овог града у којој су Срби ових крајева видјели спас кад год им је било тешко, и знали да ће наћи спас у њеним њедрима. Вукосавље садржи и дио питоме равнице Посавине, у коме лежи овај град, равнице у којој је била вјековна српска земља. Од данас за грађане некадашње општине Ојак постоји само име ВУКОСАВЉЕ.

НА ЛИНИЈАМА РАЗДВАЈАЊА

ОРУЖЈЕ ЈОШ НЕ МИРУЈЕ

• Два српска борца су изгубила живот, један у борби са диверзантима на требавском фронту, а други на брчанском ратишту од снајперског метка • Потписано примирје непријатељ још не поштује него га користи за нападе на српске положаје, док српски борци не одговарају на ватру

БАЊА ЛУКА, 30. децембра - Муслиманске и хрватске јединице нису поштовале примирје у зони одговорности Првог крајишког корпуса Војске Републике Српске, саопштила је Информативна служба Првог крајишког корпуса Војске Републике Српске.

На требавском фронту настављена су борбена дејства јединица тзв. армије БиХ према српским линијама одбране. Муслиманске јединице су са Зољиног виса упутили диверзантско-терористичку групу, која је имала задатак да упадне у дубину српске територије у рејону насеља Јанковићи-Скиповац Доњи, а приликом њиховог повлачења два непријатељска војника су ликвидирани, док је на српској страни погинуо један борац. Упоредо са диверзантским акцијама, противник је у неколико наврата, из правца Кардаша, ватром из пјешадијског и противавионског наоружања, као и тромблону, угрожавао српске положаје у рејону Станић Ријеке и Комаревца, источно од Добоја, али без ефеката и одговора српских бранилаца.

И на српске одбрамбене положаје добојског фронта непријатељ је отварао ватру. Са Дебелог брда, из противавионског типа, по свим положајима југозападно од Добоја, а из пјешадијског наоружања, из правца Црвене земље по српским одбрамбеним положајима у рејону Разбојњак, западно од Добоја, али без последица по борце ВРС.

Непријатељ није поштовао примирје ни на сјевероисточном дијелу теслићког фронта. Најприје је, из правца Херцега, испалио два пројектила из бестрзајног топа по положајима у рејону Осмичиног брда и Витковаца, а затим је непријатељ рафалном палбом из пјешадијског наоружања, из истог правца, угрожавао насеље Дуњаци. Од ових дејстава, ничим изазваних, није било последица по српске борце и мјештани ових насеља, а српски борци нису узвраћали.

На озренско-возућком фронту, примирје је углавном поштовано и нису забилежене значајне борбене активности непријатеља, изузев што је примјењено њихово додатно утарђивање.

На србобранском ратишту, непријатељ није поштовао примирје, а ватром из пјешадијског наоружања је дејствовао на правцу Бијело Бучје - Турбе и Шармаја-Требуваша. Борци ВРС су уочили и да непријатељ убрзано врши регруписавање својих снага, а да је такође активан и у извиђачким акцијама.

На купрешком фронту нема значајнијих непријатељских дејстава. Примјењено је да непријатељ врши извиђања, а и покрете својих моторних возила на овом дијелу фронта.

На посавском фронту јединице тзв. армије БиХ грубо су прекршиле примирје, саопштио је Прес-центар Брчко.

У рејону Фазанерије један српски борац јуче је погинуо а један је рањен, након снајперских дејстава непријатељских јединица. Непријатељ је, српске линије одбране, нападао и артиљеријским оруђима из правца Врановаче према Тадићима.

Ни током протекле ноћи, на посавском дијелу ратишта око Брчког и Орашја, муслиманске и здружене јединице Хрватског вијећа одбране и хрватске војске нису поштовале примирје.

Синоћ око 19.30 часова, муслиманске формације, из правца Челића отвараће су јачу ватру из пјешадијских наоружања према српским положајима у Смиљевцу, 15 километара јужно од Брчког, од које није било последица по српске борце.

Током ноћи, у више наврата, хрватске јединице су из правца Боба, отвараће ватру по ширем рејону Обудовца, 10 километара југозападно од Орашја. Српски борци, поштујући примирје, нису узвраћали на ову непријатељску ватру.

ПРЕМА ИЗВЈЕШТАЈУ УНПРОФОР-а

ЈУТРО БЕЗ БОРБЕНИХ ДЕЈСТАВА

САРАЈЕВО, 30. децембра (СРНА) - Договорено примирје српске и муслиманске стране јутрос се поштује на подручје цијеле Босне и Херцеговине, укључујући и "бихаћки џеп", где је јуче регистровано интензивирање кршења примирја, саопштено је у команди УНПРОФОР-а у Сарајеву.

"У бившој БиХ је мирно, а војна дејства су мања за десет одсто него прије петнаест дана", прецизирао је командант Ерве Гурмон.

Према његовим ријечима, муслиманске изабеглице, које су још крајем лjeta напустиле Велику Кладушу у току офанзиве Петог муслиманског корпуса, почеле су да се враћају у град који су снаге Фикрета Абдића повратиле прије петнаест дана.

ПОДРУЧЈЕ ВЛАСЕНИЦЕ

ОСУЈЕЂЕНИ ДИВЕРЗАНТИ

ВЛАСЕНИЦА, 30. децембра (СРНА) - Муслиманске јединице са подручја сребреничке енклаве данас су прекршиле потписано примирје покушајем убацавања диверзантско-терористичке групе на подручју власеничке општине - саопштила је Информативна служба Дринског корпуса српске војске.

Муслимански диверзанти покушали су да се убаце иза српских положаја у рејону села Заграђе, Српски борци су на вријеме уочили ову групу, а њена ликвидација траје и у касним вечерњим часовима.

ЧЕСТИТКА КОМАНАНТА В И ПВО ВОЈСКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ГЕНЕРАЛ-МАЈОРА ЖИВОМИРА НИНКОВИЋА

ПРАВЕДАН МИР И УЈЕДИЊЕЊЕ

БАЊА ЛУКА, 30. децембра - Свима који на границама Републике Српске бране миран сан дјеце и омогућују остварење вјековног сна да живимо слободни на српским просторима, у име припадника Ваздухопловства и противваздушне одбране Војске Републике Српске, и у своје, лично име, желим срећан Божић, Дан Републике Српске, нову, 1995. годину и све наступајуће јануарске празнике, каже се у честитици генерал-мајора Живомира Нинковића, команданта В и ПВО ВРС.

Са вјером у нашу коначну побједу у овој нашој светој и наметнутој нам борби, праведан мир и уједињење свих српских земаља борцима на фронту и оствједоченим пријатељима, желим да будући празници буду обојени радом живљења, благодетима и миром породичног огњишта, стоји на крају ове честитке. А.А.

ПОКЛОН УЧЕНИЦИМА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У ГОРЊЕМ ПЕРВАНУ КОД БАЊЕ ЛУКЕ

ЗА РАДОСТ И ЗНАЊЕ

БАЊА ЛУКА, 30. децембра - За ученике основне школе "Милорад Умјеновић" у Горњем Первану данас је био прави дан дјечје радости.

Поклонима и лијепим жељама обрадовао их је њихов земљак и "стари" пријатељ ове школе, Миленко Пантош, који је ових дана стигао на одмор из Швајцарске гдје је запослен. Ђаке првог, другог, трећег и четвртог разреда Миленко је даровао новогодишњим пакетима и чоколадама, а за ученике виших разреда предао је наставницима изузетно вриједан поклон: микроскоп и комплет сочива који ће служити за лабораторијске вјежбе из биологије.

Микроскоп и сочива купљена су средствима која су приложили становници ових села запослени у Швајцарској, а пакетићи и слаткиши вриједни око 2000 марака лични су дар Миленка Пантоша. М.М.

СИТУАЦИЈА У ЧЕЧЕНСКОЈ РЕПУБЛИЦИ

МОСКВА ДЕМАНТУЈЕ БОМБАРДОВАЊЕ РАФИНЕРИЈЕ

МОСКВА, 30. децембра (Танјуг) - Министарство иностраних послова Чеченске Републике затражило је данас хитну обуставу бомбардовања Грозног и његове околине, тврдећи да је у преграђу Грозног погођено велико складиште нафте.

У изјави министарства чију садржину биљеже московски медији каже се да ваздушни напади не престају већ другу седмицу.

У изјави се каже да је у предграђу Грозног погођено складиште нафте највеће рафинерије у Чеченској Републици. У непосредној близини је и једна хемијска фабрика па би у случају да и њу захвати пожар, била изазвана еколошка катастрофа у цијелом сјеверном Кавказу, тврди се у изјави.

Руски званични извори демантовали су тврдње о бомбардовању стамбених четврти Грозног. Ваздушни напади изводе се само на борбenu технику и живу силу нелегалних оружаних формација, изјавили су ти извори у Москви.

ОДЈЕЦИ ЧЕЧЕНСКЕ КРИЗЕ

ГАЛИ ТРАЖИ ХУМАНИТАРНУ МИСИЈУ

ЊУЈОРК, 30. децембра - Генерални секретар Уједињених нација Бутрос Гали затражио је од Високог комесаријата УН за избјеглице да хитно крене у хуманитарну мисију у Чеченију и сусједне кавкаске земље у саставу Руске Федерације.

Портпарол генералног секретара, на кога се позива УПИ, изнио је да је федерални Сервис за миграцију Русије затражио од УН да помогну лицима из Чеченије расељеним по унутрашњости земље.

Према руским изворима, најмање 30.000 људи је расељено откако су прије више од двије седмице почеле борбе између федералне армије и чеченских сепаратиста. Портпарол УН сматра, међутим да је, према неким другим изворима, ова бројка двоструко већа.

Русија је затражила међународну помоћ, како се каже, због хитних хуманитарних потреба, али и зато што се од УН очекује да допринесе спречавању или смањењу даљег расељавања људи.

Након што УНХЦР тврди какаво је стање у региону Кавказа, извјесне количине помоћи могле би убрзо да се пошале, сматра генерални секретар Гали.

ХРВАТСКО-МУСЛИМАНСКИ ОДНОСИ У ДИЈЕЛУ БРЧКОГ

НАПЕТОСТ ЗБОГ ОТЦЈЕПЉЕЊА

БЕОГРАД, 30. децембра (Танјуг) - На дијелу територије бивше општине Брчко, који је у саставу муслиманско - хрватске федерације, опасно расте напетост између муслимана и Хрвата, јављају истовремено и муслимански Радио-Сарајево и хрватски радио Херцег-Босне.

Односи су се нарочито погоршали, тврди хрватски радио Херцег-Босне, откако је, прије два мјесеца, новоформирана хрватска општина Равне-Брчко, прогласила отцјепљење од муслиманског тузланско - подринског кантона и припојила се хрватској посавској вележупи.

Кабинет гувернера тузланско - подринског кантона Исмета Хаџића, издао је јуче саопштење, јавља муслимански Радио-Сарајево. Сходно уставу муслиманско-хрватске федерације, поништава се одлука о формирању нове хрватске општине и њено отцјепљење.

Свим посланицима Хрватске демократске заједнице Хаџић је наредио, да се одмах укључе у рад, како се каже, легалних органа власти у муслиманско - хрватском дијелу општине Брчко.

Муслиманске власти издале су и наредбу којом се, јавља хрватски радио Херцег-Босне, на подручју Брчког забрањује настава на хрватском језику и употреба убеника увезених из Републике Хрватске. Истом наредбом сви Хрвати, запослени у поштанским службама, добили су аутоматски отказ.

Муслиманска полиција скинула је и уништила таблу са једне зграде на којој је писало: "Сједиште хрватске општине Равне-Брчко".

ПОДРУЧЈЕ ВЕЛИКЕ КЛАДУШЕ

ВРАЋАЈУ СЕ ИЗБЈЕГЛИЦЕ

ПЕТРОВАЦ, 30. децембра (Танјуг) - Послије четири дана чекања на отвореном путу, јуче послје подне у Велику Кладушу стигло је око 10.000 људи из импровизованих избјегличких кампова у Републици Српској Крајини, јавио је синоћ Радио-Велатон.

Радио сазнаје да ће, према информацијама из Скупштине општине Велика Кладуша, данас, према плану, у Велику Кладушу стићи још око 20.000 људи.

У избјегличким камповима Батнога и Турањ, у Републици Српској Крајини, око 60 хиљада муслимана из Аутономне Покрајине Западне Босне, углавном жена и дјеце, напустило се од августа ове године.

Они су избјегли пред петим корпусом Алије Изетбеговића, а враћају се послје успешне контрафанзиве војске АПЗБ Фикрета Абдића.

У ПОСЈЕТИ ШКОЛСКОМ РАДНИЧКОМ БАТАЉОНУ
БАЊА ЛУКА

ПРОФЕСОРИ, СПОРТИСТИ, ГРАФИЧАРИ - ГРАНИЧАРИ!

ДЕСНА ОБАЛА САВЕ, децембра - Упекло сунце као да није зима. Смијег готово околонио. На сјеверној грани-

та. У екипи још Бране Тришић, Гојко Бојић, репортер "Гласа српског" Војислав Денић, начелник

Гимназији. Заједно са помоћником за позадину Слободаном Шкорићем, учитељем у школи "Змај-Јо-

Чувај нам наше спортисте команданте Ћубићу - као да каже Слободан Чубрило

ци Републике Српске, на десној обали Саве, посјета Школском радничком батаљону Бање Луке. Ровови и бункери на самој обали. Нешто даље, иза насипа,

Министарства одбране Републике Српске, одсјек Бања Лука. Он је ту и најбитнији. Мора и инспекцију борбене готовости својих бораца да изврши.

ва Јовановић", разрађује план снабдијевања својих бораца.

Ров за ровом. У једном од њих рукометаши Здравко Рађеновић, Раде Унчанин и Стојан Аглагић. Ту је и незаобилазни Жули Кнежевић, генерални секретар Рукометног савеза Републике Српске. Бели Рађеновић, унапријеђен у командира вода, и овдје командује "рукометним остатком".

На крају бањолучке линије фудбалски тренери из Борца и "Гласовци". Нено Гавриловић и Јосип Пелц, Родољуб Петковић, Богдан Петковић и Ацо Врховац фудбалер. Нешто даље од њих екипа "Гласа српског: Ђоко Коџоман, уредник у листу Рајко Радовановић, Војо Ћуковић...

Цијели дан на обали Саве. Вријеме изузетно

Најважније да су стигла издања "Гласа српског"

импровизоване земунице. У њима ће учитељи, наставници, спортисти, спортски радници, графичари... провести још пун мјесец.

- Овдје смо да чувамо наше границе - прича Слободан Мајсторовић, директор ОШ "Бранко Ђоковић" из Бање Луке, артиљерац по "весу", сада са својим колегама поново тамо гдје се прије двије и по године борио. А ове границе су крвљу заливане, зато је наша обавеза још светија. Одмијенићемо за мјесец дана помало оне уморне, који су овдје мјесецима. И сви смо сретни што ћемо заједно придонијети укупној српској борби.

Посјету нашим граничарима иницирали су Слободан Чубрило и Драган Деспотовић, комерцијални директори Бањалучке пиваре и "Фруктоне". Пун комби пива, хране, помало алкохола, зачина... свега онога шта треба за батаљонску кухињу. Ту су и специјално припремљена два пресе-

Група радника "Гласа"

Обилазимо бункере и траншеје. Затичемо Вукића Мердовића, учитеља у ОШ "Бранко Радичевић". Ту је и Вид Ожеговић, секретар у ОШ "Георги Стојков Раковски", чији син у исто вријеме ратује на Бихаћу, у Студентској бригади. У Команди затичемо капетана прве класе Јована Ћубића, професора математике у

служи нове чуваре граница. Смијег је готово сав ископчио.

На растанку поздрави, али и објавио нових граничара Војиславу Денићу да неће орамотити свој град.

Текст и снимци:

Момо ЈОКСИМОВИЋ

СА СРБОБРАНСКОГ РАТИШТА

ТУКУ ДОЛУЧЕРАШЊЕ КОМШИЈЕ

Недељко РУДИЋ

Србобранско ратиште од Купрешке висоравни па до падина Влашића. Једног прохладног децембарског дана кренули смо у једну од јединица 19. пјешадијске бригаде потпуковника Љубомира Јокића. Положаји бораца на линији. Лијево брдо Кош, десно Прусац, а испред у јутарњој измаглици назире се Бугојно, велико непријатељско упориште. Непријатељски ровови којих стотињак, дејеста метара испред.

Широким макадамским путем стиже се до положаја јединице капетана Душана Терзије. А положаји бораца су овдје још од прогњаних дана деведесет друге. У овим скоро три године рата покушавао је непријатељ, не једанпут, да угрози, помјери ову линију одбране српских бораца. Свакако најјачи напади Алијиних бојовника били су они у мају, јуну, октобру и децембру ове године.

А овдје линија фронта надомак предграђа Србобрана. Испресједале су траншеје ова питома брда јужно од града. Земунице добро утврђене, безбједне од дејства непријатељске артиљерије. Дубоко у позадини, сретосмо крај топа борце Маринка Стојковића и Тихомира Радића.

- Ми, тенкисти, минобаччиље, "прагаши" били смо и остали сигурна и благовремена подршка борцима на првој линији фронта, вели Тихомир - јер артиљерици и борци на положајима систем је то, и до сада непробојан бедем за Алијине бојовнике. - Одавде сам из Колчића, а кад поче рат, били смо принуђени да напустимо наше село, куће нам спалили, са сјетом у гласу прича Тихомир.

Идемо линијом фронта. С нама је командир јединице, капетан Душан Терзија, и курир Зоран Савковић. Упозорава, кретање је могуће једино траншејама, ево видите рече, крај оне шуме, то су њихови ровови, мало десно види се земуница. Туку по нашим положајима тромблонима, минобачачима мањих калибара, из пјешадијског оружја. Свака, па и најмања неопрезност, скупо се плаћа, напомену командир.

У једној од земуница сретосмо Мирка Радића, борца од првих прогњаних дана деведесет друге.

- Вребају, пуцају на све што се креће, упозорава Мирко, нарочито су опасни снајперисти. Опрезност је обавезна, осматрање непријатељских положаја је неопходно. Најчешће нападају у раним јутарњим часовима, вели Мирко.

И док сједимо у земуници, лијево пут Каменаша одјекују снажне експлозије из артиљеријских оруђа - тако је цијело јутро, напомену Мирко. Јутрос смо примијетили спуштање неколико хеликоптера близу "Славка Радића".

У једној од земуница Стојко Пејић, Јован Поњезић, Јадранко Иванчевић. Одмарају се док другови, саборци крај својих оруђа и оружја у рововима будно мотре испред себе.

- Није тешко, с осмијехом рече Јадранко, нападају нас, често провоцирају, без велике муке не одговарамо из својих оружја. Ево, видите, туку нас дојучерашње комшије, колеге на радном мјесту. Сад су наши најљући непријатељи.

- Питате докле ће овако?
- Шта знам, можда док се види ово на бихаћком ратишту, онда ће јасније бити. Против Срба се води немилосрдан рат, па и овај медијски. Што је најважније, линије су чврсте и стабилне, додатно ојачано, вели Јадранко.

Идући траншејама стигосмо до једне од осматрачнице. Борац Благоја Лугоња пажљиво мотри према обронцима гдје су непријатељски положаји.

- Њихови положаји су невероватно близу, на неким мјестима ни сто метара. Видите тамо је Равни гај, оно гдје се извија дим, показује Благоја руком на један шумарак преко уске долине. - нема ваздушне линије ни стотињак метара. Често нас нападају, у крајњем узвратимо. Ено, видите, оно је моје село. Усташе ми запалише кућу, све што сам имао. Треба да идемо напријед, гдје год има Срба, територије треба ослободити.

Једном приликом рече Алија да ће овај рат трајати десет година.

- Хрватски радио Горњи Вакуф јавља, балије ухватиле четнике на спавању, па ипак је Алијиних бојовника ликвидирано око четири стотине. Пита се Радио-Горњи Вакуф, замислите шта би били да су четници били будни, вели Благоја.

- Прије два дана су нас жестоко напали, али као и увијек до сада, безуспјешно.

- Трећа је зима ратовања, издржаћемо ми све ове недаће, макар је против нас читав један Алијин корпус. Срби су, срећом, сложни, што одавно нису били, вели Ђорђе Лугоња и још напомену. - Србима кажу да су агресори. Може ли бити неко на својој земљи агресор, може ли неко бити нападач када брани своја вјековна опчишта, па, наравно, да не. Србобран је био и остаће српски.

Широким макадамским путем враћамо се у град из једне од јединица из састава 19. пјешадијске бригаде, команданта потпуковника Љубомира Јокића. Сустижемо борца Милу Савковића. Сазнали смо да је рањен прије непуни час, закачио га гелер мина испљане са непријатељских положаја. Каже, погоди га у руку, није опасно.

Ноћ се полако спушта у долину. Пале се свјетла, а град утону у још једну ратну ноћ. Ноћу таму ремете повремене пуцњи из пјешадијског оружја. Остадоше борци на положајима. Још су нам у мислима њихове ријечи, житељи града и села по овим брдима, српски народ из наших линија одбране могу бити мирни, могу бити спокójни, јер како рекоше, док смо ми овдје, њихова слобода и безбједност ниједног тренутка неће доћи у питања.

Оно што смо видјели, оно што смо чули, оно што су они показали у досадашњим борбама, довољна је гаранција да сумњама нема мјеста, дилемама понажмање.

Искусни су то ратници, доказани родољуби, треба им вјеровати.

ЕПИСКОП
БИХАЋКО-ПЕТРОВАЧКИ
ГСПОДИН
ХРИЗОСТОМ

ПОЧЕТАК НОВОГ

Српски народ кроз историју је непрекидно боловао неузвраћеном љубав и велике заблуде. Срби су народ који никад није молио за милост, народ који је увијек знао да прашта, али не заборавља. На мучништву савјести настала је сва српска култура, а само духовно просвијетљен народ има шансу и право на просперитет, на очување својих коријена. Педесетогодишње потискивање, или боље рећи гушење националних и вјерских осјећања, оставило је више него дубок траг. Стасале су генерације које нису могле или смјеле, ма колико хтјеле, да славе своју крсну славу, да одлазе у цркву. Они који су то чинили у атмосфери појачаних емоција патриотизма и светославаља, чинили су кримице и са страхом. Ово вријеме, ма колико тешко и неизвјесно било, донијело је олакшање у том смислу.

У Републици Српској и црква и народ добили су прилику да обнове и вјерују своје вјерске традиције, своју духовну културу и обичаје, дакле, национално и свако друго достојанство. У овом преломном тренутку, кад непријатељи српског народа желе да га протјерају са његовог огњишта, кад се упиру да разруше већ створену државу Републику Српску, уз српски народ и његову праведну борбу за слободу стала је Српска православна црква, која је одувјек била свјесна историјског напора српског народа у стварању двије или боље рећи три југословенске државе, напора који се може исказати милионским жртвама и биолошким губитком неколико нараштаја становништва.

Један од уважених чланова Српске православне цркве-епископ бихаћко-петровачки господин Хризостом, стао је одлучно уз свој народ и несебично му помаже да преброди све опасности које су се над њим надвиле.

• Ваше преосвештенство, устоличени сте на трон епископа бихаћко-петровачког 4. августа 1991. Добрим дијелом ово вријеме обиљежено је ратним догађајима и на подручју ваше епархије?

- Српска православна црква била је довољно мудра да у најтежем моменту за наш народ,

послије неколико деценија, обнови бихаћко-петровачку епархију, која у ствари представља бедем одбране православаља на овим просторима. По неком Божијем предобређењу, изабран сам да будем епископ на овим просторима у најтежим временима.

Можда сам као дијете некада и маштао о улози баш у овако тешко вријеме, јер бити пастир у добро вријеме релативно је лако. У протекле три и по године, иако је рат, постигнути су велики резултати. Учињено је много на буђењу српске православне свијести, нарочито на овим просторима гдје је то било заиста потпуно замрло, као што су Дрвар и Грахово. С једне стране, поносан сам на све оно што смо учинили, али сам истовремено и тужан због свих ратних несрећа, разарања и огромних људских жртава које смо положили борећи се против повампирених усташа, исламиста и свих осталих несрећа које су задесиле овај народ.

Можете ли нам рећи однос Српске православне цркве према трајном рјешавању кризе на просторима бивше Југославије?

- Ми смо ову државу створили великим жртвама, својом крвљу и зато имамо све моралне и правне адуте у својим рукама.

Рјешавајући своје национално питање, Хрвати су уништили двије Југославије, иако их је српски народ ослободио, као и Словенце, од аустроугарског тирјанства. Ми имамо право да инсистирамо на томе да сви етнички простори који су вијековима били српски, православни, обиљежени нашим историјским, културним и духовним свједочанством, буду ослобођени и уједињени у јединствену српску државу. Како ће се она звати, Србија, Република Српска, мислим да није много важно. Српска православна црква јесте за дијалог, за политику договарања, али је исто тако свјесна да се ништа не може добити за дипломатским зеленим столом.

• У основним школама у Републици Српској изучава се вјеронаука. Свештеници слободно обављају своју пастирску дужност, а наше богомоље пуније су него прије рата. Изгледа да се српска младост

враћа Цркви.

- Веома смо задовољни што је, хвала Богу, дошло до увођења вјеронауке у основне школе, иако морам да кажем искрено да смо прилично затечени, како по питању плана и програма рада, тако и кадровски. Ми, наиме, за предавање вјеронауке, немамо довољно кадрова, који би били гаранција да ће наша дјеца добити основно хришћанско образовање које нужно треба да посједује сваки културан и иоле образован човјек двадесетог односно двадесет првог вијека. Свештеници који предају вјеронауку веома су оптерећени

постоје. Овај раскол стваран је много смишљеније и темељније, а његови зачеци су још у авнојским одлукама. Питање јединства са тзв. македонцима је велики проблем. У вези с тим постоји велика заблуда, коју Срби морају што прије да исправе. Не постоје, наиме, Македонци словенског поријекла. То је, у ствари, једна у низу обмана Коминтерне, како би доскочила Србима, Бугарима и Грцима. Раскол је, значи, утемељен на политичкој основи, и зато је веома тежак и кобан. Свети архијерејски синод тражио је од Македонске православне цркве у неколико

пословима парохијским, пословима народним, а морају да буду и у школама. И поред тога што смо затечени, боримо се и, хвала Богу, резултати су ипак задовољавајући.

• Српска православна црква успјела је, благодарећи Његовој светости патријарху српском господину Павлу, да превазиђе раскол са једним својим дијелом Цркве у дијаспори. Постоје ли изгледи да и расколничка рана са дијелом Православне цркве у Македонији ускоро зацјели, господине епископе?

- Морам одмах да кажем да такви изгледи, нажалост, не

наврата да се приклони канонима Православне цркве и легалним путем тражи и добије аутокефалију. Међутим, све је било узалудно. Кад је о Македонији ријеч, она је била и биће увијек јужна Србија, иако ју је Југославија признала као државу. Сва срећа је да је цио православни свијет сагласан са ставовима Православне цркве по питању раскола у бившој југословенској републици Македонији.

• Изгледа да смо ми Срби, господине епископе, и у овом вријемени тежак и ојађеном, склони расколима?

- На сву срећу, Ви нисте у праву. Не постоји међусрпски раскол, већ само разлика у политичким ставовима двају руководства. Српски народ никада нико није могао да подијели. Више од 90 одсто становника у Србији сагласно је са нама у Републици Српској.

Што се прекида политичких и економских односа тиче, Милошевић је једноставно морао тако да поступи под огромним притиском Запада. На тај начин Запад, у ствари, потпомаже стварање муслиманско-хрватске федерације. Дакле, међусрпски раскол не постоји. Срби, додуше, јесу склони свађама, али расколима не, а Дрине што се тиче, она никада није била, нити ће бити, граница међу српским народом.

• Ванредно засједање Светог архијерејског сабора

Стеван ПАНИЋ

одржано је прије нешто мање од два мјесеца у Бањој Луци. Протекло је, дакле, довољно времена за сређивање утиска. Ваше преосвештенство, да ли сте Ви лично задовољни радом Сабора, да ли је испунио Ваша очекивања и какав је његов практични значај за свјетовне прилике с ове стране Дрине или још прецизније у Републици Српској и Републици Крајини?

- Врло сам задовољан што је ванредно засједање у Бањој Луци први пут одржано на просторима с ове стране Дрине. Иначе, лично нисам баш задовољан резултатима јер мислим да су многе ствари остале недоречене. Основна његова намјена била је да се да једна велика морална подршка српском народу у Републици Српској који је изложен незапамћеном третману, потпуној изолацији и нечуваном ембаргу од мајке Србије. Иако смо тражили да Синод у Београду пред званичним властима Србије и Југославије учини много више за нас овдје, резултати још нису нарочито примјетни. Очекивао сам много више.

• Неки нажалост, мисле да се наша Црква наводно превисше мијеша у државну политичку и учествује у њеном креирању. Шта Ви мислите о томе?

- Црква се не мијеша у политику, нити диктира политичке одлуке, иако зли језици тако говоре. Међутим, таквима морамо да кажемо да смо ми увијек били прве жртве свих несрећа на овим просторима и зато имамо морално право да учествујемо на политику. Критичари Српске православне цркве, који злонамјерно пренаглашавају нашу улогу, односно наше присуство у политичком животу, имају за циљ да заправо уклоне најважнији темељ српске државности, а то је Црква. Њима смета то што Црква неће више да препусти ни своју судбину, а ни судбину свога народа, у руке оних који би Цркву жељели да ставе на маргину живљења. Ми имамо историјско право да пратимо политику и учествујемо у спречавању било каквих негативних политичких тензија. Ми се не мијешамо у политичко-страначки живот. Свакој политичкој странци са српским предзнаком дали смо подршку, што не значи да се одређујемо за било коју од њих. На крају, има ли право владика, а поготово Српска православна црква, да се брине о будућности свога народа, који то од њих, уосталом, и очекује.

Дакле, Српска православна црква мора да прати и да се укључује у креирање политике српског народа, а не у креирање политичких и страначких одређења.

- На крају бих упутио поруку као одговор на питање: Докле ово? Знате, народу је досадио рат, досадила му је несрећа и биједа, досадила му је жалост и туга, свакодневно сахрањивање. Лично сам учествовао на неколико масовних сахрана и,

НАРОД НИЈЕ БЕЗЛИЧАН

- Руководство Србије и академик Марковић заснивају свој став на некој врсти интернационализма и анационализма, пропагирајући тезу о једном идеолошко-атеистичком приступу држави. Они стварају Србију, односно Југославију атеистичког типа, са жељом да је уклоне у интернационалу, која се за Србе у прошлости показала погубном. Академик Марковић заборавља да сваки народ има своју историју, свој национални понос, своје достојанство. Србија је имала своју културу, своју историју, своју прошлост засновану искључиво на темељима Српске православне цркве и зато је могла да издржи толике тортуре, толика страдања, толика разарања. Руководство Србије и академик Марковић данас се, изгледа, боре за неки безличан српски народ и српску државу, полазећи од идеолошких а не од политичких поставки. За академика Марковића атеизам је религија и он се, у ствари, атеизмом бори против вјере и против цркве, свјесно превиђајући колико је атеизам у протеклим педесетак година сметао Цркви, уништавао српски народ и довео Србију до понижавајућих размјера. Нажалост, академик Марковић, који је поријеклом са простора Републике Српске, бори се против јединства српског народа, стављајући идеолошке изнад политичких, националних и државотворних разлога и истовремено заборављајући да га је седамдесетих година, када се нашао у немилости комунистичког режима, Српска православна црква узела у заштиту.

ПРОДАВАЦ НОВИНА У БЕОГРАДУ

ЕКСПЛОЗИЈА ДУШЕ

•Терапеутска метода - Сузе умјесто ријечи-
Суве шљиве и топла кифла - Пропадање у
дубину и висину - Генералске душе - Новине
за мртве душе

Зоран КУЗМАНОВИЋ

Кад усред Београда узвикнете: "Глаас Бањалукааа, Глаас Бањалукааа...", онда тај колпортерски зов значи много више од пуког продавања дневних новина Републике Српске. Оглашено мјесто прије се може именовати завичајном чежњом, можда исповједаоницом или, још боље - локацијом гдје продавац новина (ја) узајамно са купцима примјењује неку савремену терапеутску методу. Новине из Бање Луке на торби у Кнез-Михајловој понекад као да показују нешто од магијске моћи која се исцјепала кроз сва времена, а простор испуњава мирисом душе.

Једна (душа) пружила је руку за новинама и рекла:

-Момче, не вичеш добро. Треба да истакнеш оно српски - дакле, "Глас српски Бањалука".

-Та ријеч ми је сувишна - покушавам да се правдам.

- Не, није. Не вичеш добро. Плашиш се.

- Ја то из практичних разлога, јер кад пуно вичем, заморим се и онда почињем да муцам - опет се правдам.

Купац то не прихвата и одлази. Послије извјесног времена видим га у ријечи пролазника. Његова рука изнад мноштво глава маше према мени, а он додајући виче: "Не смијеш да вичеш "глас српски" због болшевика. Плашиш се, знам ја."

Човјек је очигледно раскрстио са идеолошким оковима. Мене, међутим, оставља у размишљању: да ли је у З.К. још нешто остало од стврднутог болшевичког материјала.

Било како било, након двомјесечне продаје новина ријетко муцам (што значи да сам на добром путу да испечем колпортерски занат), а што је најважније, први пут осјећам да нисам тремарош. Не плашим се

људи. Али, и даље вичем "Глаас Бањалукааа."

2. Прилази госпођа на Славији и пита пошто су новине. У очима видим навиру јој сузе. Она сагиње главу и отвара новчаник тражећи новац. Покушавам да разбијем неугодну ћутњу и поново хтједох да узвикнем онако колпортерски, најјаче што могу. Међутим, задрхта мој глас, а код ријечи Бања Лука изговорих само Бањалук... И ту онда мени сузе на очи.

Жена је још тражила ситан новац, иако сам примијетио да га је неколико пута имала у руци, па поново стављала у новчаник. Као да намјерно није хтјела да подигне главу како би прикрила оно што сам видио у њеним очима. А можда је и сама осјетила по мом дрхтавом гласу да се и са мном исто дешава. Послије неуспјелог узвика само окренух главу у страну да случајно не примијети моје сузе. Госпођа на Славији и ја споразумјели смо се ћутњом. Умјесто ријечи говориле су наше сузе.

3. Сељаци купују бањолучке новине, али само ако набасате на њих. Један дједица у србијанској ношњи са шајкачом на глави узима новине и даје ми прегршт сувих шљива: Узми, роде, и да те Бог чува". Други на питање одакле је одговара из Мионице. А послје је недавног протестног скупа сељака на Тргу Републике прилази грдосија од сељака. Он као да још говори за микрофоном и одлучно каже: "Поручите Караџићу, Кољев ићу и осталима да смо ми сељаци из Кикинде уз њих". И још додаје да су против Босанаца који су дошли у Војводину послје колонизације.

Суве шљиве чувам као реликвију, а из главе ми још није изашла слика сељака из Мионице са зеленим очима и два чабра сира на обрамени-

ци. Он је купио новине без ријечи. Његове бистре очи све су говориле. Као и топла кифла коју ми пружа госпођа једног хладног јутра. Није купила новине. У поклоњеној кифли осјетио сам топлину њене душе.

4. У Кнез-Михајловој улици има и људи који готово свакодневно траже дијелове своје душе, која се ко зна из којих разлога негдје растурила, без икаквог изгледа да ће поново бити цјелина. Жена, сва подбула од лијекова, чије очи тешко видим, с времена на вријеме заустави се код "Гласа српског". Почиње њен коментар, увијек различит и колпортеру тешко разумљив због њеног компликованог рјечника. Она гледа наслове и обично подигне главу. Говори у лице: "Све је то због купуса, пасуља и кукурузног брашна..." затим се мало засмије и поново настави. На насловној страни, у ударном наслову, предлаже да се дода Банија и Кордун. И опет смијех па коментар. А глас јој тако дубок као да говори из најдубље дубине, гдје су очигледно пропали дијелови њене душе.

Другом човјеку је душа одлетјела у небо, он је пропадао увис јер спомине Унпрофор, бомбардовање, убијање сјекиром, пиштољем и ножем. Од брзог и муцавог говорења тешко је нешто забиљежити.

И жена и човјек, послје је сваког обављеног ритуала, као да би на моменат проналазили оно што не могу да нађу.

Одједанпут захваљују на пажњи и кажу: "До виђења и пријатно."

5. -Ја сам генерал Владо Трифуновић - кратко је рекао. Тако сам успоставио контакт са човјеком којег сам први пут видио у животу, а тек понешто знао из штампе читајући извјештаје са судског процеса против њега и групе официра ЈНА. Онда је пао договор да напишем рубрику о њему. Био је

посебно заинтересован да се објави у "Гласу српском" јер му је завичај у Приједору. Људи, каже он, тамо немају појма о томе шта се заправо десило са Вараждинским корпусом. Он ми је у хотелу "Бристол" дао сву своју документацију забиљежену у овдашњим новинама. Тада сам у разговору изразио жељу да пишем о њему као о човјеку унапријед проглашеном за издајника. Како је успио да преживи то вријеме и поднесе терет анатеме на леђима, шта га је одржавало у животу, дакле, о Влади Трифуновићу из једне психолошке равни.

-Како сам успио да не полудим? - запитао је.

-Тако може да се разумије - одговорио сам.

Генералу, ипак, нисам испунио обећање. Послије десетак дана мог завлачења (физички нисам успијевао да стигнем), вратио сам текстове о његовој муци, а да их нисам ни прочитао.

Ђе ће ми душа, генерале!

Други један генерал, родом из Петровца, који је до овог рата живио у Загребу, мршав и висок, са затамњеним наочарима, био је радован купац. Али једног дана прилази и прича како му је Биљана Плавшић (преко телефона ваљда) рекла да је комуњара. Огорчен, рекао је да неће више да купује "Глас српски", а уснут осуо паљбу и на мене због баналне ствари јер у том моменту нисам имао оловку да запишем број телефона. Генерал је тог истога дана виђен са двојцом другова, очигледно из ратних партизанских дана. Гледао је у мене и махао својим штапом. Након десетак метара поново би се окренуо, а његов штап је витлао Кнез-Михајловом.

Ђе ће ти душа, генерале?

6. У Београду све чешће видим мртве новине које носе други колпортери. Мртве новине за мртве душе.

• Кад успијемо да побиједимо непријатеља и велику завјеру свјетску против нас, а ми то можемо и морамо, онда ће све стати, онда ће бити крај свега и почетак нечег новог, нове слободе и нове државе. Тада ћемо видјети да све ово што се дешава на овим просторима није било узалудно. Морамо се борити, морамо издржати, морамо имати вјеру да подржимо наше борце, наш мученички народ и да заиста побиједимо

вјерујте, нема веће несреће и за човјека и за духовног епископа од чињенице да његова паства свакодневно одлази под земљу. Значи, на питање кад ће све ово стати, морам да кажем следеће: Ако желимо да преживимо као народ овдје, на својим етничким просторима, морамо схватити ону Спаситељеву поруку. Ко претрпи до краја, спасиће се. Морамо издржати све физичке и духовне напоре, морамо оправдати своју прошлост на овим просторима, своје претке и све оне који су били праоци овога што имамо данас. Наши најбољи синови стварају и бране Републику Српску да би будућност своју обезбједили овдје. Значи, кад успијемо да побиједимо непријатеља и велику завјеру свјетску против нас, а ми то можемо и морамо, онда ће све стати, онда ће бити крај свега и почетак

ВЕЛИКИ ЗАЛОГ ВЕЛИКИХ СТРАДАЊА

- Српски народ мора да ослободи своје вјековне просторе, оно што му припада, да чува то као велики залог својих великих страдања и жртава које смо, ево, претрпјели и у двадесетом вијеку, најнесрећнијем вијеку за српски народ од његовог доласка на Балкан. Дакле, криза на просторима бивше Југославије може да се превазиђе једино правилним рјешавањем српског националног питања на овим просторима.

нечег новог, нове слободе и нове државе. Тада ћемо видјети да све ово што се дешава на овим просторима није било узалудно. Морамо се борити, морамо издржати, морамо имати вјеру да подржимо наше борце, наш мученички народ и да заиста побиједимо.

Примите на крају још и моју честитку за предстојеће Божићне празнике. Проведите их срећно, у здрављу и весељу и у Божијем благослову. Нека вам је срећна Нова 1995. година, уз жељу да се уз благослов Божији и молитве Цркве, осјећамо много срећнијим, на опште задовољство српског народа.

1994: ЉУДИ И ДОГАЂАЈИ

ГОДИНА (НЕ) ДОВРШЕНИХ

Милкица МИЛОЈЕВИЋ

Колумбијског фудбалера Андреса Ескобара убио је један острашњени навијач. Несрећни Ескобар дао је у мечу против САД аутогол и - то је платио главом. Два и по мјесеца прије овог догодило се још једно убиство. У Мексику је убијан предсједнички кандидат Луис Доналдо Колосио. И њега је, вјероватно, смакнуо неки "острашњени навијач", само што не знамо за кога је навијао. Тако је то у узаврелој Латинској Америци. А у хладним водама сјевера, у Финској, потонуо је ферибот "Естонија": погинуло је 900 људи.

Збогом 1994! Година крви и страсти, трагедија, патњи, борбе... Црвена и црна, као да ју је Стендал правио. Година умирања.

Умро је Берт Ланкастер. Умро је Младан Ољача. Умрла је Мелина Меркури. И Жаклина Кенеди Оназис. Умро је предсједник Сјеверне Кореје Ким Ил Сунг. И велики физичар Павле Савић отишао је заувјек. Овај свијет напустио је и филмски редитељ Александар Петровић. Умро је историчар и академик Радован Самарчић.

Збогом 1994! Година у којој су окончана, бар формално, бар симболички, три велика рата. Јордански краљ Хусеин и израелски премијер Рабин потписали су 26. јуна у Вашингтону декларацију која је значила крај 46-годишњег рата. А 31. августа, послје 49 година, из Њемачке су испраћене посљадње руске трупе. Јелџин до то назвао коначним помирењем непријатеља из другог свјетског рата. Да ли ће послје окончања хладног рата наступити "хладни мир", остаје да се види, али чињаница је да је тог истог дана Ирска републиканска армија (ИРА) прогласила крај 24 године дугог "рата" против британске управе у Сјеверној Ирској.

Да ли ће година коју дочекујемо, нова 1995, означити крај рата на просторима "претходне Југославије"? Или ће и овај крави сукоб трајати деценијама? Или ће педесетогодишње ратове наслиједити неки други оружани сукоб.

Јер, током 1994. у свијету су вођена чак 34 (мала и велика) рата.

ДОМЕ, СЛАТКИ ДОМЕ

"Стари" нобеловац Александар Солженицин вратио се, послје двије деценије изгнанства, у своју домовину Русију. А послје 27 година, "нови нобеловац", лидер ПЛО Јасер Арафат, вратио се у Газу. И Жан Бертрам Аристид вратио се на Хаити, 15. августа, и тако је ова карибска држава, уз помоћ САД, поново добила "леgitимног" предсједника.

БОМБАРДОВАЊЕ У ЗАГРАДИ

Како је протекла година изгледала, који су је догађаји обиљежили, гледано кроз призму новинске агенције Танјуг. Југословенска национална агенција хронологију међународних збивања у 1994. почиње ријечима (цитирамо):

"Локални сукоби широм свијета - од Босне, Руанде, Чеченије, до америчке интервенције у Хаитију, затим опасност од

НОВИ НОБЕЛОВЦИ

Јапански писац Кензабуре Ое добио је ове године Нобелову награду за књижевност. Јичхак Рабин и Шимон Перес, први људи Израела, "подијелили" су Нобелову награду за мир са Јасером Арафатом. Награду су добили за окончање педесетогодишњег рата на Блиском истоку.

ширења нуклеарног наоружања, као и реструктурирање Сјеверноатлантског војног савеза (уз прву интервенцију авиона НАТО откако Савез постоји), обележили су међународну политичку сцену ове године."

На здравље, ТАНЈУГ То што нас брља наша смјестише у "локалне сукобе широм свијета", негде између Руанде, Хаитија и Чеченије, а бомбардовање српских војника и цивила око Горажда, чак у заграду..., указује на оно што би могло да буде догађај године са становишта Републике Српске. Дана 4. августа, одлуком Савезне владе, границе Југославије према Републици Српској затворене су за све, осим за храну, одјећу и лијекове. Тако смо једни другима постали иностранство и тако је Република Српска постала - држава под ембаргом. Наравно, прије тога је нешто изјавио Лиљич, па је Влада Србије упутила писмо руководству Републике Српске (ах, та писма, просто ме ухвати носталгија), па је нешто изјавио Милошевић и... Клић.

Кад смо већ код Југославије, Танјуг оцјењује да су ову годину обиљежили стабилан динар и дјелимична суспензија санкција, али не могу се так тако заборавити унутарстраначки и међустраначки сукоби, инциденти у парламенту, тужбе против новина, суђења непријатељским групама на Космету, али и лидеру Српске радикалне странке у Београду, рестрикције струје и - пораст криминала. Не може се заборавити да је у Београду за првих осам мјесеци 1994. регистровано 36 убиства. Нити се може изоставити мучна статистика која показује да је у Југославији, због посљедица блокаде, умрло 2.500 пацијената оболелих од рака, а да је привреда, такође због санкција, изгубила 25 милијарди долара, како је саопштило Савезно министарство за информисање. А Комесаријат за избјеглице Републике Србије објавио је да је протекле године у Србији боравило 500 хиљада избјеглица, од чега 200 хиљада дјеце. Десет

хиљада беба рођено је у избјеглиштву, а 1200 дјеце-избјеглица остало је без родитељског старања. Ипак, оно што је најљепше у свијету "с оне стране Дрине" биљежено је на новинским страницама у рубрици култура: Народно позориште Србије прославило је велики јубилеј, 125 година постојања, издавачка кућа "Просвета" са 50 нових издања, обиљежила је 50 - годишњицу, а на Сајму књиге у Београду поново је заблестао Милорад Павић. Његове књиге биле су најтраженије, чак ни дневник прве даме Србије, помпезно представљен и симболично назван "Ноћ и дан", није му представљао озбиљну конкуренцију.

"АВРАМОВ ДИНАР"

Но, вратимо се врућим ратно - политичким темама у свим српским земљама и шире. Кренимо, дакле, редом.

Првих дана 1994. Грчка је преузела функцију предсједavajuћег Европске уније, а Јасуши Акаши и генерал Мајкл Роуз команду над УНПРОФОР-ом. Бил Клинтон је започео прву европску турнеју као предсједник САД. Након сусрета Клинтон и Јелџина са предсједником Украјине Леонидом Кучмом, Украјина, али и Бјелорусија, одлучују се за уништење нуклеарног оружја. Италијански премијер Карло Кампи поднио је оставку и то је био крај 52. послјератне италијанске владе. А Владе Србије почела је годину усвајањем Аврамовићевог програма. Већ у јануару 1994. успостављен је курс један динар - једна марка, дилери нестају са улица и то је почетак краја хиперинфлације.

У Београду су објављени резултати парламентарних избора и потврђена је убједљива побједа СПС-а. А у Женеви министри иностраних послова Југославије и Хрватске потписали су изјаву о постепеној нормализацији односа.

ПРИЧА О МОСТОВИМА

Фебруар су обиљежили - масакри. Седам људи је погинуло, а седамнаест повријеђено у сарајевском насељу Добриња, 3. фебруара, када је ово српско насеље бомбардовано. Два дана касније, на сарајевској пијаци Маркале, наводно, погинуло је 68, а рањено око 200 људи. Предсједник РС Радован Караџић изјављује да је инцидент на Маркалама "само један у низу злочина припремљених да се окриви српска страна". Крајем мјесеца масакр на другом крају свијета: на западној обали Јордана јеврејски насељеник убио 29 Палестинаца у џамији у Хеброну.

Након ултиматума НАТО-снага и посредовања Виталија Чуркина, Војска Републике Српске повлачи тешко наоружање у околини Сарајева. У фебруару 1992. након 19 година, САД укида ембарго према Вијетнаму. А Грчка уводи економску блокаду према БЈР Македонији.

Док се све ово догађало, пажњу јавности у Србији привлачила је афера око

Дафимент-банке, те избор нове републичке владе и новог гувернера Народне банке Југославије Драгослава Аврамовића.

У марту су у руској амбасади у Загребу почели преговори Хрватске и Републике Српске Крајине. Први резултат: потписан је споразум о прекиду ватре. А у Вашингтону догађај дана је било потписивање споразума о муслиманско-хрватској федерацији - присутни Бил Клинтон и стотине новинара, сни-

Француске, Британије и Њемачке.

"МУСЛИМАНИ НЕМАЈУ ШАНСЕ"

Али, у овом мјесецу у свијету се отвара ново жариште. Предсједници Руанде и Бурундије погинули су у авионској несрећи у Руанди, 6. априла. Након десетак дана у Руанди почињу масакри завађених кланова, а крајем мјесеца 250 хиљада избјеглица из ове мале

ФУДБАЛСКА ПОСЛА

И "најважнија" споредна ствар на свијету" обиљежила је ову годину. Од 17. јуна до 17. јула трајало је 15. свјетско првенство у фудбалу, одржано у САД. Нови свјетски шампион је Бразил, а за најбољег фудбалера свијета проглашен је Ромарио.

Послје три и по године одиграна је прва међународна фудбалска утакмица у Београду. Црвена звезда побједила је грчки Олимпијакос резултатом 4:1. А пред сам крај године фудбалска репрезентација Југославије отпутовала је на турнеју по Бразилу и Аргентини.

матеља и фото-репортера.

Скупштина Републике Српске одбила је да се прикључи овој федерацији, а предсједник Караџић даље учешће у преговорима условава "скидањем" санкција према СР Југославији.

афричке земље креће према Танзанији.

У мају, на новинским ступицама смјењују се вијести, лијепе и ружне, трагичне, комичне, збуњујуће...

Нелсон Мандела побједио је

ХАЛО-СТОП!

У августу, када је Влада СРЈ "затворила братске границе" - прекинуте су и телефонске везе са РС.

Али, Срби ко Срби, зачео се снају. Постали смо телефонски пирати: разне звјездице, тачкице и сличне фигуре на "панасоник" телефонима, па неки немудри бројеви - послужили су нам за илегалне преласке телефонске границе. Све до једном - док нам нису почели стизати телефонски рачуни са огромним бројем нула.

Почетком децембра, телефонске везе са Југославијом и остатком свијета поново су успостављене.

Њемачки политичар Ханс Кошник постављен је за првог "принудног управника" разрушеног хрватско-муслиманског Мостара. У Сарајеву је отворен мост између српског и муслиманског дијела града, али стари мост у Мостару више нико не може да "отвори". Он је срушен - заувјек.

Десетог и 11. априла НАТО-снага бомбардовале су српске положаје и насеља око Горажда. Виталиј Чуркин за 24 сата три пута долази у Београд. Овен и Столтенберг састају се са предсједником Србије Слободаном Милошевићем. Политичка напетост достиже тачку усјања. У Београд стиже и шеф руске дипломатије Андреј Козирјев. Виталиј Чуркин путује на Пале, на партију "пријатељског ујеђивања". А по повратку кандидује се за "изјаву године": "Вријеме је да Русија прекине сваки разговор са босанским Србима, они би требало да схвате да је Русија велика држава а не банана - република. "Опа?"

Ипак, крајем априла криза јењава, опет захваљујући Србима. Војска Републике Српске повлачи тешко наоружање око Горажда, а 25. априла формира се контакт-група за рјешење босанске кризе, коју чине представници Русије, САД,

на изборима и постао први црнац предсједник Јужноафричке Републике. А у Италији нову, 53. владу, формирао је - Силвио Берлускони. Шестог маја (на Ђурђевдан) отворен је тунел испод Ла Манша.

Амерички Сенат затражио је укидање ембарга за испоруке оружја босанским муслиманима, али десетак дана касније генерал Роуз изјављује да муслимани у рату у Босни "немају шансе да остваре побједу".

У младењачкој касарни "Сајмиште" 2. маја убијена су двојица војника.

Средином мјесеца у Београд је допутовао патријарх московски и цијеле Русије Алексеј Други.

Дана 18. маја догодио се инцидент у југословенском савезном парламенту - сукоб радикала са скупштинским обезбјеђењем. Већ сутра-дан, против Војислава Шешелја подигнута је оптужница. Каква ефикасност!

ДАН КАД СЕ ЈУГОСЛАВИЈА СВРСТАЛА

У Каиру је одржан министарски састанак несврстаних, али Југославија није позвана.

Шестог јула обиљежена је педесетогодишњица "Дана Д" - пола вијека од почетка савезничког искрцавања у

РАТОВА

Нормандији. Али, "дан Д" је остао у политичком и војном жагону синоним за преломни тренутак. Колико пута смо у овом рату чули ту ријеч?

Контакт-група је предложила подјелу бивше Босне 49:51. Андреј Козирјев у Москви разговара с председником Карацићем и тражи да Република Српска прихвати план контакт-групе. А председник СР Југославије Зоран Лилић изјављује: "Милиони грађана Југославије не могу бити таоци ниједног лидера са подручја СРЈ, ни Републике Српске, ни Републике Српске Крајине". Крајем јуна почиње велика офанзива муслиманских снага у средњој Босни.

ТАЈНА РУЖИЧАСТЕ КОВЕРТЕ

А петог јула у Женеви отворен је "Босански пакет". Контакт-група захтијева од зараћених страна да прихвати план у року од 10 дана. Већ сутрадан Козирјев стиже у Београд и изјављује да "мировни план нема алтернативе". Након недељу дана у Београд су допутовали и британски и француски шефови дипломатије. Даглас Херд и Алан Жипе са - истим захтјевима. Муслиманско-хрватска федерација прихвата план контакт-групе, а Република Српска план прихвата - условно.

Дана 28. јула Народна скупштина Републике Српске потврђује декларацију из "ружичасте коверте": план контакт-групе не може се прихватити безусловно.

Посланици упућују "писмо објашњења" Јељцину и Милошевићу. Два дана касније министарски састанак у Женеви одлучује да "Србима треба дати

дују српске циљеве око Сарајева.

Само четири дана касније и председник Црне Горе похитао је да се изјасни. "Немамо мандат да водимо самоубилачку политику", изјавио је Момир Булатовић. Врховни савјет одбране СР Југославије изјашњава се 9. августа за "мирно рјешење сукоба у Босни".

Скупштина Србије прихвата план контакт-групе, а посланици опозиције напуштају сједницу. Круг се затвара. Република Српска је под блокадом.

Ипак, на референдуму, 94 одсто грађана Републике Српске изјашњава се против плана контакт-групе.

Први дани септембра протекли су релативно мирно, ако се изузме кулминација кризе на Хаитију. 18. септембра бивши амерички председник Џими Картер прихватио је посредничку мисију на Хаитију, а генерал Седрас пристао да напусти власт до 15. октобра. Сутрадан, амерички маринци се искрцавају на Хаити. И док су Амери шетали по Порто-Пренсу, у Општинском суду у Београду Војиславу Шешељу је изречена условна казна због кривичног дјела "ометања службеног лица".

Првог дана јесени Савјет безбједности УН усвојио је резолуцију о дјелимичном скидању санкција према СР Југославији у трајању од 100 дана.

ШЕШЕЉ У ЗАТВОРУ

Тек су прошла четири од тих сто дана, а у Београду је избио нови скупштински инцидент. 27. септембра прекинута је сједница Вијећа грађана Савезне скупштине јер је Шешељ напао Божовића. Након два дана Војиславу Шешељу је одузет посланички имунитет и изречена

ПАЈА ПАТАК И МИКИ МАУС

У САД, 18. јуна, прослављен је 60. рођендан Паје Патка. А 14. октобра у Србији се поново појавио - Мики Маус. Тог дана, као резултат "поственог укидања санкција", обновљена је сарадња "Политике" и компаније "Волт Дизни".

још једну шансу".

ВРИЈЕМЕ ТЕШКИХ РИЈЕЧИ

Првог дана августа Влада Србије упућује писмо руководству Републике Српске, у коме се истиче да план треба прихватити одмах, "без скривања иза референдума". "Ако одбијете понуђени план, на најбољем сте путу да извршите злочин против сопственог народа", поручује Влада из Београда. А Скупштина РС одлучује да се о плану контакт-групе народ изјасни на референдуму.

Били су то дани тешких ријечи. Председник Србије Слободан Милошевић 4. августа изјављује: "Одлука руководства на Палама несумњиво је најтежа одлука против интереса грађана саме Републике Српске, али и против интереса цијелог српског народа и против интереса грађана Југославије". Истог дана Савезна влада доноси одлуку о затварању граница Југославије према Републици Српској. Сутрадан авиони НАТО бомбар-

му је казна затвора у трајању од 30 дана.

Последњег дана септембра, на Министарском савјету НАТО у Севиљи, одобрено је предузимање "оштријих мјера" против "босанских Срба". А Савјет безбједности је продужио мандат снага УНПРОФОР-а у Хрватској.

ПАТРИЈАРХ НЕЋЕ У АВИОН

Вијест мјесеца у октобру је отварање сурчинског аеродрома. Након двије и по године први авион је слетио у Београд, а међу путницима је био и Виталиј Чуркин, забиљежио је Танјуг. Београдски новинари буквално су дежурали на аеродромским листама, помно биљежећи полјетање и узлијетање авиона. Али, "заборавили" су да региструју да је патријарх српски господин Павле одбио да авионом отпутује у Русију. "Ови су летови прескупи, плаћени су крвљу наше браће у Републици Српској", изјавио је патријарх Павле и у Москву се одвезао колима. Као што се у Београду

Догађај године у Републици Српској - тек notiца у новинама Југославије - Ванредно засједање Светог архијерејског сабора, Бања Лука, октобра 1994. године

вози трамвајима и аутобусима градског саобраћаја. Медији у Србији нису пратили ни ванредно засједање Светог архијерејског сабора СПЦ, које је одржано у Бањој Луци, иако је то први пут у историји Српске православне цркве да се Сабор састаје изван граница Србије.

НЕПРИСТОЈНИ БОРА-ЧОРБА

Медијску пажњу јавности с обе стране Дрине у октобру је привукла и помпезна прослава 50. годишњице ослобођења Београда. На свечаној академији

ЗА "РЕКЕТ" - У ЗАТВОР

У јуну је Скупштина Србије донијела нови кривични закон. За кривично дјело "рекета" предвиђена је казна до 10 година затвора. Савезна влада је предложила да се у "списак" кривичних дјела уврсте и "штицовање" девиза и жирални курс.

уприличеној тим поводом председник Милошевић је изјавио да би "свака даља борба била територијална агресија према другима, смртосна и непотребна авантура". А увече 20. октобра одржана је централна прослава дана ослобођења у београдском "Сава" Центру. Међу "извођачима програма" био је и Бора Ђорђевић. Популарни Бора Чорба на прославу је стигао у маскирној униформи, с намјером да у њој и наступи. Али, љубазно је замољен да се пресвуче.

Новинар НИИ-а тим поводом је забиљежио: "Београд и даље чека да буде ослобођен". Окружни суд у Београду изриче Војиславу Шешељу казну од три мјесеца затвора.

Крајем мјесеца, Александар Зотов је именован за новог специјалног изасланика руског председника, а Чарлс Редман је постао нови амерички изасланик за бившу Југославију. Уједињене нације и НАТО договорили су се о "новим стандардима" за могуће "брже и робусније" ваздушне ударе у бившој Босни.

МАРИНЦИ У ЈАДРАНУ, МРАК У БЕОГРАДУ

У новембру су републиканци освојили већину у америчком Конгресу. Председник Клинтон наредио је да се амерички бродови повуку из флоте на Јадрану која контролише спровођење ембарга на увоз оружја босанским муслиманима. А крајем мјесеца око двије хиљаде америчких маринача упловило је бродовима у Јадран, како је речено, без намјере да се искрцавају на копно.

У међувремену, уз одобрење Савјета безбједности и на захтјев Јасушија Акашија, НАТО-снаге су бомбардовале аеродром Удбина у Републици Српској Крајини, а потом и ракетне базе код Отоке у Републици Српској. Након три године рата у Бањој Луци, Приједору и другим градовима РС и РСК први пут се оглашавају сирене за ваздушну опасност. А преговори Книн-Загреб-Београд и даље трају.

У Србији се уводи рестрикција струје.

Последњи мјесец ове године обиљежили су разбуцавање рата у Чеченији и смиривање ситуације у бившој Босни. Првог децембра два борбена авиона бомбардовала су околину Грозног. Десет дана касније руске трупе су ушле у Чеченију. Чеченски војници напали су колону руских тенкова, а Руси одговорили ваздушним нападима. Чеченским побуњеницима постављен је ултиматум да положе оружје. Послије истека рока, 18. децембра, руски авиони су бомбардовали стратешке циљеве у околини Грозног.

ЏИМИ КАРТЕР - ЛИЧНОСТ ГОДИНЕ?

На просторима бивше Југославије жива дипломатска активност. 8. децембра у Београду Милошевић, Акаши, Де Лапвел, Мартић и Микелић договорили пролаз конвоја УН за Бихаћ преко територије РС Крајине. Дан 14. децембра Си-Ен-Ен прекида (редовни) програм: Радован Караџић позива Џимија Картера да посредује у рјешавању кризе у бившој Босни. И након пет дана Картер стиже на Пале. Да ли ће Џими Картер бити личност године у свијету? Да ли ће, након успеха на Хаитију и у Сомалији, и на ове

завреле просторе донијети мир?

За сада, на снази је примирје. Тачно у подне, 24. децембра, ступио је на снагу српско-муслимански споразум о прекиду ватре.

А два дана прије тога, након три године, отворен је ауто-пут Београд-Загреб.

Италију и даље потреса политичка и морална криза. Милански истражни судија Антонио ди Пјетро, симбол борбе против корупције, поднио је оставку. Потом миланске судије из тима "чисте руке" седам и по часова испитују премијера Берлусконија. Било је то 13. децембра, тај дан назван је "црним уторком Италијанске Републике". Десет дана касније Силвио Берлускони подноси оставку - тако је "пала" 53. послјератна италијанска влада.

"БОРБА" ИЗГУБИЛА БИТКУ

Влада у Београду није пала, али је привукла пажњу јавности смијењавањем главног и одговорног уредника "Борбе". Сада у овој новинској кући, "стари" бојкотирају "нове", а нови се, за сваки случај, потписују иницијалима.

У Србији је и даље на снази рестрикција струје, али и нове цијене: струја је скупља, у просјеку, за 60 одсто.

Окружном јавном тужи-лаштву у Приштини поднијето је 125 кривичних пријава за кривично дјело "удруживања због непријатељске дјелатности". Већина оптужених су бивши милиционери са Косова.

Гувернер Драгослав Аврамовић, личност године у Србији и носилац "ружичастог гран-прија" којим су га "наградили" београдски новинари, и даље се бори за стабилан динар. Да ли ће истрајати? За сада, најавио је нове мјере, садржане у десет тачака, а штедишама обећао враћање старе девизне штедње у "динарима, девизама и имовини".

И док приводимо крају ову причу о старој години, посланици Скупштине Србије живо дебатују о томе треба ли или не треба допустити да телевизија и даље преноси сједнице парламента. Хоће ли посланици ставити вето на директне преносе?

Уосталом, у моди су директни преноси рата. Чедино је још то - гледано.

ИНТЕРВЈУ: МЛАДЕН ОЉАЧА, КЊИЖЕВНИК И АКАДЕМИК

О ПОРИЈЕКЛУ МРЖЊЕ

• Умјетност се не рађа само на пријатељству. Умјетност може да настане и из мржње. Провели смо младост на бојним пољима, а бојна поља, поред смрти, увијек су рађала и највећу умјетност, као што је рађа и љубав и мржња. Шта би било од Хомера да није било бојних поља? Шта би било од Шекспира да није било ратова, сплетке и отрова, шта од Толстоја да није било Севастопоља? У нама говоре наши пријатељи, наш род, наши мртви. Они само питају, а умјетник одговара... рекао је Младен Ољача

Нада ПУВАЧИЋ

Чињеница да сам са Младеном Ољачом Бањој Луци разговарала 19. августа 1991. била је за мене право откриће: истог дана, 19. августа 1936. године фашисти су у Гранди стрелићали пјесника Лорку, 19. августа 1942. године Скендер Куленовић је пред одредом на Палежу рецитовао своју "Стојанку мајку Кнежопољку". Руске трупе ушле су у Праг, 19. августа 1968. године, 19. августа ове године "тврда линија" рушила је Горбачова. Тај датум је попут фантастичног броја спојно вријеме и гуде, судбине и догађаје о којима смо причали цијели дан.

Увече, на тераси Ољачине куће уз обалу Врбаса, слушали смо вијести из Москве и причали о пјесницима који су умрли 19. августа. На исти дан 1936. једна пјесма у Шпанији је умрла, а друга, шест година касније на Палежу, дизала из мртвих. Поема Скендерова развила се као застава, предводница. Ољача се сјећа: "Био је то крик, а не пјесма. Вјетар је око нас разносио перје из празних дјечијих колијевки а један Козарчанин је викнуо - "Шоша, сунце ти крваво, дај нам задатак, наређуј! Шоша је појачао врана коња, ловео нас ка Сани, Крупи, Бићању, у сусрет пролетерима. Пјесник је подигао борца и понио га пјесмом преко очаја и пустоши".

ИСТИНА, НА ВРХ ПЕРА

На разговор са Младеном Ољачом отишла сам упозорена да не воли кад га крсте - револуционаром. Откривам, иако је са 16 година отишао у рат и носилац је Партизанске споменице, да тај статус чува за оне попут Младена Стојановића, Османа Карабеговића и Шошу Мајара, а себе смјешта у писце који ни послје десетак романа, књига, прича, читавог опуса о рату и револуцији, нису објаснили вјечну тему - судбину човјека у рату и судбину ратника у миру. Ни он сам, послје "Козаре" (деветнаест издања), "Молитве за моју браћу" (четрнаест издања) "Развалине", "Црне сјекире", "Нађе", "Људске милоште" или приче "Син" која је уврштена у свјетске антологије ратне приче. Ни он сам, који је смотри на Палежу присуствовао са шеснаест година, а послје рата, као писац, новинар комуниста, водио неке своје битке, тражећи одговоре и истину и оправдања за своје перо и своје ријечи политичким противницима. Ако су му, одмах по објављивању романа, 1957. године, "Молитву за моју браћу" жигосали "Православном молитвом за православу браћу",

ако је морао дати оставку у Управи Удружења књижевника Србије, ако му је тада Ђолић, пред жестоку полемику у "Политици" рекао: "Довољно су лупали по мојим леђима и право је да терет подијелимо" добро је знао да је његов каснији роман "Развалина" (1962. године) понио назив дубоког осјећаја којим је, као обичан човјек, и себи објашњавао сталну дилему - како бити по убјеђењу комуниста, а ипак имати своје стваралачко - Ја?

"Сјећам се радних задруга. Кад смо их оснивали, кад је Партија послала директиву, а ми кренули у своја завичајна села да агитијемо. Сјећам се моје мајке Стане, козарачке сванке, која ме је послушала, ступила у задругу, а дочекивала сузама и очајањем. Умиривао сам је обећањима и лажима: "Ви старији, мајко, добићете пензије". - Мој Млађене, нисам ни знала да

СЈЕЋАЊА

"МУТНО ЈЕ НЕБО КАО ВОЛОВСКО ОКО"

У Савез књижевника предложили су ме Ели Финци, критичар и Ристо Тошовић, пјесник, првоборци из Босне. Кад сам Финцију рекао да немам књиге и да сам прерано примљен у Савез писаца, одговорио је:

"Предложио сам те, пошто сам у "Књижевности" објавио твоју "Војничку пушку" која почиње реченицом: "Мутно је небо као воловско око". Та реченица наговјештава правог писца: види се одакле он долази, чујем мукање говеда, слутим село, земљу, поднебље и све што је везан за сурове услове живота".

(Прву књигу "Херојска одбрана Београда 1915". Младен Ољача објавио је 1952. године у београдској ПРОСВЕТИ)

си толика будала - одговарала је неутрешна и ојаћена. У тим тренуцима, као писац, пријећивао сам не без страха и гријеха, да не бих могао свим срцем, свом душом и цијелим својим бићем да станем иза свега онога што сам радио. Осјећао сам противрјечност у себи. Као партијац, био сам дужан да извршавам задатке дневне партијске политике, која касније процјењивана, не мора да буде правилна. Као писац опет, морао сам да станем само иза пуне истине, дакле и критикујући неке наше поступке.

Ту противрјечност, признајем, веома сам снажно осјећао, али сам о њој дуго ћутао, сматрајући да виши интерес наше политике захтијева и то. Вријеме је смањило те противрјечности. Почели смо да сумњамо, питамо, говоримо. Било је коначно јасно да ако има кукавичлука, он је у нама. Ако има ћутања, оно је у нашем конформизму. Ако има заобилажења, оно је у нашој недаровитости. Ако има повике о недостатку услова, прије ће бити да је ријеч о нашем неморалу. Други одговор нисам могао наћи. Зато сам и вјеровао да низ тема из наше револуције (четиништво и усташтво, рецимо) чека свог приповједача, свог романсијера и свог драматичара. Чека и мора га дочекати, јер живот не прашта

Младен Ољача: "Ово је устанак за биолошки опстанак"

никоме, а најмање прашта кукавицама".

Исте ове ријечи Младен Ољача је говорио 1959. године за "Књижевне новине". Питамо га где су приповједачи и осјећа ли као писац моћ, да новим сликама избјегица у Бањој Луци, које опет из Хрватске бјеже испред усташког ножа, придода збјегове у долини Мљечнице, Моштанице и Грачанице, из 1942. године.

"Умјетност се не рађа само на пријатељству. Умјетност може

славним именом бранила је збјег народа, од Баније до Сутјеске, повлачила се са десетак хиљада дјеце, жена и старца, бранила је збјег народа, од Баније до Сутјеске, повлачила се са десетак хиљада дјеце, жена и старца, бранила је рањенике до Сутјеске и ту сва изгинула, као и Трећа дивизија Саве Ковачевића.

Са истим задатком, сад се ствара Седма банијска дивизија да одбрани кућна огњишта Банијаца. Са истих црквених торњева, као и у годинама кад смо нападали пругу Нови - Костајница, а тукли нас минобацачима, данас пуцају по српским кућама. То сам све већ видио, то сад видим, о томе и пишем у свом фељтону.

ДВА УСТАНКА

• У Хрватском Сабору, на сједници прије 19. августа, заступник Висковић, једина тамошња опозиција, рекао је да се мора преговарати са српским народом у Хрватској који је дигао устанак против нове власти. Народ у САО Крајини је стварно дигао устанак али хрватска власт то неће да призна. Какве су сличности оног и овог устанка?

• И тада смо се дигли на устанак против усташа. Нијемаца у првим данима није ни било у том броју. Једноставно су прошли до Грчке, пут Совјетског Савеза. У Бањој Луци је била њемачка постава. У селима под Козаром, поготово на Банији, око Глине, Топуског Петриње, до Петрове горе и Слуња, Лице и Книнске крајине, то је све држала хрватска власт, домобранска војска генерала Кватерника и усташка Анте Павелића. Они тај територију покривају својим гарнизонима а већ уочи Ђурђевдана, 1941. године, 6. маја, чине и прве злочине, у селу Вељун на Петровој гори. Петог маја покољу цијело село (нема још помена о устанку, то се дешава само петнаест дана по доласку усташке власти у Хрватској). Врше покрштавање, добровољно, што је у складу са католичком догмом, а затим и насилно. То је био тоталан рат, под девизом Поглавника, изреченом у Торину 1934. године - "Поклат ћемо их"! Циљ, да створи НДХ, Павелићу није пошло за руком, али га и данас неки желе остварити. Истим паролма, истим методама, истом мржњом. И устанике на Козари 1941. године заали су, као и данас, барбарима, терористима, бандитима, шумњацима, одметницима. Пошто је један дио Срба поклан али један остаде на Банији, Лици, Кордуну, где живи већ три стотине година, пошто је један дио Срба покрштен а један није (јер покрштавања трају и триста година) пошто је један дио Срба расељен а други није, и пошто тај циљ усташа у прошлом рату није остварен, чини ми се да иста питања себи постављају наслједници идеологије Анте Павелића и Анте Старчевића - Зашто то није остварено, данас имамо историјску шансу, коју је наговјестио бивши генерал Туђман. Врховништво католичке цркве добро зна за те циљеве у чијој је позадини братоубилачки рат. Треба знати да су неки католички свећеници предводили кољачку руљу - вођа кољача у селима око Бање Луке био је фра Сотона, из Јајца. Све подржава и "дневни тисак" у

којем тако рећи ниједан хрватски новинар не написа да врховништво води рат са српским народом у Хрватској, мада је свима то јасно. Али, храброст је и то рећи.

• Козара је ваша стална књижевна тема, најдубља лична емоција и најљепша успомена на Скендера Куленовића, пријатеље, борце. Она је, како кажу, најстрадалније подручје прошлог рата гдје живи српски народ. Створен је култ Козаре, мада се историчари не слажу у томе - да ли је епопеја или велики пораз.

Десетог јануара 1995. године навршава се година дана од смрти књижевника Младена Ољаче. Интервју који објављујемо вођен је у августу 1991. године, када су прве колоне избјегица почеле пристизати у Бању Луку, што је био и повод сјећању на педесет година раније...

• На питање - да ли је Козара победа или пораз покушавам одговорити овим фељтоном. Да би знао што је победа а шта пораз, мораш разлучити циљеве непријатеља на Козари. Планину је прегазила њемачка и усташка војска, јуна и јула 1942. године, двадесет пута јача од наше војске која је имала 4.000 бораца. За мјесец дана погинуло је наших 1762 партизана и око седам хиљада фашистичких војника. Све је спаљено. Отпор Козаре није престао - током рата формирано је пет бригада и три нова одреда, жива сила од 21.000 бораца. Десет и по хиљада је пало у боју а око тридесет хиљада жртава, жена, дјеце, старца, мајки, отаца, Геноцид над српским народом, забијен у историјске букваре. Да се памти за сва времена и све цивилизације. И поред те жртве, тврдим да је Козара пораз противника, пораз њихове идеологије, њиховог циља. Козара је побиједила уз огромне жртве. Али, без њих, не би било ни Коосва!

• Не само на Козари, свуда смо обилежавали страшишта српског народа познатим текстом - "жртве фашистичког терора" а не жртве усташке каме. Зашто све нисмо назвали правим именом. Послије толиког лицемјерја дочекали смо да жртве достојно сахранимо, вадећи их из херцеговачких бетонских и других јама.

• Ја нисам говорио да су то жртве фашизма, јер сам рат провео уз границу Хрватске гдје свако дијете зна како је страдао нечији дјед. Ја нисам писао надгробне плоче, а ако сам и упитан, предлагао сам да се уклеше име сваког погинулог борца, да се никад не заборави. Ја сам писао романе о Козари и жртвама, и то ми је дало већу слободу да праве ствари назовем правим именом. Знао сам да нисам ћутао. Писао сам и натпис на споменику Козарчанима у Горњем Јеловцу, на Патрији, гдје су биле најкрешће битке у козарској офанзиви. Касно сам, кад и други сазнао да су јаме у Херцеговини забетониране и био запањен сазнањем да је комунистичка власт, која је извојевала слободу, на тај начин скривала злочинце.

ВЕЛИКО ПРИЗНАЊЕ БАЊОЛУЧАНИНУ ОГЊЕНУ РАДОШЕВИЋУ ФОТО-РЕПОРТЕРУ

ОД "СМЕНЕ" ДО ТАНЈУГОВЕ НАГРАДЕ

• На Танјуговом конкурс за фотографију године друга награда додијељена је фото-репортеру Огњену Радошевићу сараднику "Гласа српског".

Другу награду на Танјуговом конкурс за фотографију године добио је Огњен Радошевић за снимак под називом "Размјена" објављен у "Гласу српском". С фотографије гледа нас тужно лице дјевојчице која учи велики претешки кофер и у њему своју дјечију ратну судбину: мјесто Турбе - нагдје у бившој Босни разрушеној и скрваљеној.

И можда би и ова прича била као обична цртица послје додјеле награде, да нје ријеч о неком ко са двадесет и једну годину иза себе има блистав пут ратног фото-репортера. Име Огњен изведено из ријечи огањ, ватра, пламен потписује на само ово-годишњу награђену фотографију, него и низ фото-репортерских записа из Сарајева, Брчког, Свилаја, Горажда, ... Ту су и портрети Радована Караџића, председника Републике Српске, Његове светости патријарха Српског господина Павла, Ратка Младића, генерала, ... Али и снимци обичних људи и догађаја из необичног угла, урађени за различите новине. А почело је као и код свих надарених клинаца.

Огњен Радошевић рођен је 23. јануара 1973. године у Бањој Луци и већ у основној

школи истицао се у многим слободним активностима, те посебно на часовима ликовног васпитања и српског језика. Као средњошколац писао је прве текстове за гимназијски лист "Орфеј". Ипак, од свега највише га је заокупљало снимање фото-апаратом. Да су талент, рад и креативност били пресудни, свједочи и чињеница да је његова прва камера била "смена". Потом слиједи озбиљан рад: прва година на Факултету политичких наука на одсјеку за журналистику у Београду и сарадња са "Студентом". А онда рат и облачење маскрне униформе.

Од марта 1993. године Огњен Радошевић ради и за "Глас српски", а као војник Републике Српске стално је био присутан у редакцији "Српске војске". Муњевити ратни догађаји смјењивали су једни друге и није било времена за размишљање - са задатка на задатак, радило се без предаха, јер репортер мора бити на лицу мјеста у право вријеме. Од надареног средњошколца рат је створио врсног фото-репортера чије фотографије, нажалост, још нисмо видјели ни на једној изложби. Вјерујемо да ће се и то брзо

Милена КАРАПЕТРОВИЋ

БИЛЕЋА: Генерал Ратко Младић, Видовдан 1994. године

КРОЗ ОБЈЕКТИВ СЕ ВИДИ ДРУГАЧИЈЕ

У капели у Брчком видјесмо страваичан епилог: измасакиране борце уништених лица, оскрнављених тијела. Једном су уре-зали звијезду и полумјесец и стезали га жицом. Био је још жив, рањен.

За себе сам могла тврдити да сам искусан ратни новинар који може да издржи поглед на искасапљена тијела наших бораца. Поред мене био је фото-репортер Огњен Радошевић, дјечак од непуних двадесет година. Питала сам се како он то подноси. Каже, кроз објектив све се види другачије. Послије су и ратници, прекаљени војници рекли: "Тај мали је јако храбар." А он је одговорио: "За то не треба храброст, него, јак стомак да би под-нио ову мучнину." (Послије напада на шеснаесту бригаду у селу Липовац, јуна

1993. године - из чланака објављених у "Гласу српском").

М. МИЛОЈЕВИЋ

Долазак руског батаљона УНПРО-ФОР-а, Сарајево ове године

догодити. А пред Радошевићем још је дуг пут и свакако ће нас обрадовати неким другачијим фотографијама, надамо се ведрјег садржаја.

УЗ ПРВИ БРОЈ

"ИНТИМЕ" - ПРВА ПОРОДИЧНА РЕВИЈА РС

БАЊАЛУКА, 30. децембра - "ИНТИМЕ" - прва информативна илу-стрована породична реви-ја Републике Српске стигла је на киоске. Не само свдје у Бањој Луци и Републици Српској јер је издавач "АГЕМА" из Новог Града него путују у Београд, Книн и спаја информативни простор свих српских држава. Не само дјелом новинара и уредника који "Интиме" раде у Београду и Бањој Луци гдје се и штампа ("Глас српски") него и садржајем који нуди обиље тема. "Интиме", рађене на најбољем кун-друк-папиру, у колору, на 64 стране, прва породична ревија у РС улази у интимни простор политике и власти, породице и оних личности које су обиљежиле наш трену-так.

Урађена по најмо-деријем концепту поро-дичне ревије "Интиме" у свом првом броју пише о Српкињама, Србима и правди, о православној дијаспори, о сиду у Ватикану, о бањолучком позоришту, и Хагу, о проституцији, моди, љепоти, Хитлеру, о биокартици... За сваку жену, за сваког читаоца који жели да овај тежки ратни тренутак, бар за трен, обоји миром. Онако, како је одговорни уред-ник Милорад Антонић и записао уз први број: "Овде на овим прос-торима ране још крваре и дуго ће болети а у невољи и болу лакше је с пријатељима "Интиме" су најскривеније и најчистије људске истине. "Интиме" су пријатељ, не познају границе. Оваква новина се и не може другачије звати јер се бави душом човека..."

НАГРАДНА ИГРА "ГЛАСА СРПСКОГ" И "ЕУРО СПЛЕТА"

"СВАКОМ ВЈЕРНОМ ЧИТАОЦУ НОВОГОДИШЊИ ПАКЕТИЋ"

Почевши од 28 децембра 1994. године до 14. јануара 1995. године, "Глас српски" ће сваки дан објављивати наградни купон.

За скупљених 10 купона сваки вјерни читалац "Гласа српског" ће добити "Еуро сплетов" новогодишњи пакетић.

Читаоци се могу одређивати и за наградну игру која траје сваки дан, са тим да појединачни купон пошаљу у редакцију "Гласа српског". Сваки дан се извлаче три добитника "Еуро сплетов" новогодишњег пакетића.

	НАГРАДНИ КУПОН Сваком вјерном читоцу новогодишњег пакетића
	Име и презиме: _____ Адреса: _____

ТУРБЕ: Излазак цивила из Зенице

Увијек на првим линијама: гораждански фронт

РАЗГОВОР:

СЛАВИША ГУЈА

ТОПЛЕ НОТЕ СА ПРВЕ ЛИНИЈЕ

• Славиша Гуја је фронтмен групе "Слаја и анђели чувари" један је од ријетких професионалних музичара из сарајевске поп-школе који је остао уз свој град и свој народ кад му је било најтеже. До сада су му издате двије касете "Отаџбина" и "Судбина", а ова посљедња је пренесена на компакт-диск

Славиша Гуја Слаја: Најјачи остају
Снимио: Р. ОСТОЈИЋ

БАЊА ЛУКА, 30. децембра - Од велике и чувене сарајевске поп-школе мало је оних који су остали уз своје Сарајево у овом рату, кад му је било најтеже. Један од ријетких, ако не и једини професионални музичар, који се и са пушком и са гјесом бори за свој народ је Славиша Гуја, познатији као Слаја. Слаја и "Анђели чувари" које сачињавају Дарко Кошавић, Срећко Ковачевић, Предраг Мијатовић и Владо Јакић, нису "побјегуље" које о свом народу и свом граду причају из сигурних и топлих музичких студија широм свијета. Они су понудили музички материјал који се изводио из мора понуђених "квазипатриотских" и "квазинародних" гјесам.

• Због чега сте одлучили да останете у Сарајеву, иако сте као професионални музичар могли увијек наћи ангажман и посао?

- Кад је почео рат у Сарајеву, ја сам имао у џепу уговор за ангажман у Холандији. Али, у Сарајеву су били моја породица, пријатељи. Избор је за мене био једноставан. Уосталом, ја сам и сада припадник јединице поли-

ције за специјалне намјене у Црепољском. "Анђели чувари" су такође све до једног припадника ВРС. "Не газите траву росну, не дирајте српску Босну, не орите наша гробља, нема више српског робља", стихови су из једне моје гјесме.

• Како је настала прва ваша касета "Отаџбина"?

- Радиле смо је у предању између двије битке, у четворканалном студију. Све је била импровизација, осим оног што сам покушао да кажем у својим гјесмама. Оне су у ствари настале као ерупција свих осјећања, оног што сам видио и преживио. Међутим, она је настала и као доказ оној "другој", непријатељској страни, да ми нисмо народ који свира "на једној жици". Муслимански медији су последице тога јављали како је некадашњи сарајевски музичар Славиша Гуја постао екстремиста. Ја сам урадио оно што ми је савјест налагала, што сам једноставно морао да урадим. А доказ да је то требало урадити је да су наше

ЛИНИЈЕ

гјесме "ушле" у народ.

• Након "Отаџбине", Слаја и "Анђели чувари" снимају "Судбину"?

- Материјал за ову касету урађен је до маја 1993. године. Снимали смо у једном студију на Илици, 400 метара од прве борбене линије. Све смо урадили сами за двадесетак дана. Касета је урађена у продукцији "Реномеа", прве дискографске куће у Републици Српској. Након тога, постао сам главни и одговорни уредник "Реномеа". Урађени су спотови за телевизију, а издат је и компакт-диск. Било је пуно промоција ове плоче, гостовања...

КАДА ПЛАНИРАТЕ ПРВИ КОНЦЕРТ?

- До сада није било концерта, али ће их бити кад се створе услови за то. Сада треба радити на томе да се оформи не сарајевска, не бањолучка, него поп-сцена Републике Српске. Гостовао сам на недавно одржаном концерту групе "Витешки плес" и њима се допала та идеја. Имамо ми музичара који знају, вриједи и могу радити квалитетно. Требамо што прије оформити и Удружење естрадних радника Републике Српске.

• Планови?

- Материјал за нову плочу је већ готов. На њој ће бити искључиво љубавне гјесме. Превисше је било ружних ствари око нас посљедњих година. Вријеме је за нешто љепше, а љубав је покретач свега.

Љ. БОЖИЋ

IN MEMORIAM: МИЛИВОЈЕ МИНОВИЋ

НЕЗАОБИЛАЗНИ ЛИНГВИСТА

У Краљеву је 9. новембра 1994. изненада преминуо др МИЛИВОЈЕ МИНОВИЋ (1924 - 1994), професор Сарајевског универзитета у пензији, само десетак дана пошто се, након дугог заточеништва у Сарајеву, проново обрео у кругу породице: тако се заувек затворио његов животни пут на гробљу у Дубову, надомак родне куће. Непредвидива судбина је хтела да одакле и крене с војском крајем 1944. као ученик Богословије, и да се на том путу заустави у ослобођеном Сарајеву, одакле је по завршетку Учитељске школе упућиван на службе у забачена босанска места.

Пун енергије и амбиције, он уз рад завршава, прво вишу педагошку школу, а потом, и филозофски факултет, групу српскохрватски језик и књижевност; ка би склоност ка стручном и научном раду, испољену краћим радовима и школским уџбеницима језика, крунисао 1965. докторском дисертацијом Реченица у прозним делима Растка Петровића (АНУ БиХ, 25, 1970). Од тада започиње интензивнија његова сарадња у стручним и научним публикацијама ("Књижевност и реч", "Књижевност и језик", "Летопис Матице српске", "Радови Института за језик", "Просвјетни лист", "Наша школа", и др), израстајући тако у поузданог

стручњака чија библиографија броји преко 150 стручних и научних радова о питањима савременог српског језика. У њима је срећно спајао своја искуства настањеника основне, средње и педагошке школе с лингвистичком литературом коју је понајвише црпао из руских научних извора. На тим искуствима настали су његови уџбеници језика за све разреде осмогодишње и средње школе као и развијене научне студије, незаобилазна литература студентима редовног и пост-дипломског студија широм пређашње Југославије. Неки његови уџбеници доживели су и по дванаест издања упркос чаршијским политикантским оптужбама, нарочито почетком рата, за "србизацију" језика у Босни и језички "унитаризам" због именовања уџбеника за основну школу (Наш језик, 5.- 8.) и средњу (Наш језик, 1.-2.) школу у најбољим традицијама негдашњег нашег заједништва.

Не осврћући се на нападе таквих "стручњака" и "идеолога", он се, у сарајевским ратним самоћама, тражећи и налазећи у раду духовни спас, и даље предано бавио струком: два краћа рада успео је да протурати до језичких часописа у Београду, док је три рукописа (скрупулозно писану Синтаксу српског језика и два избора лингвистичких и лингводи-

дактичких радова) потпуно припремљена за штампу, био принуђен да остави на чување до бољих времена, када би могао слободно да их предочи на увид стручној и научној јавности. Трагичне последице дуготрајних психичких и физичких траума нису дозволиле да те своје планове и оствари: На велику жалост свих поштовалаца његовог научног дела.

Бранко Летић

РАДИВОЈЕ БОЈЧИЋИЋ ДОБИТНИК
КЊИЖЕВНЕ НАГРАДЕ У
БУГАРСКОЈ

СТРШЉЕН И СНИЈЕГ

СОФИЈА, 30. децембра (Танјуг) - Београдски писац Радивоје Бојчић добио је награду "Алеко 94" на Међународном конкурс за хумористичку причу, својшито је главни уредник бугарског хумористичког листа "Стршљен" Јордан Попов.

Међународни конкурс "Алеко 94" организовали су Фондација "Алеко Константинов" - општина Свиштов" и лист "Стршљен".

Награда ће Бојчићу бити уручена у јануару у Свиштову, родном мјесту знаменитог бугарског писца Алека Константинова.

УЧИМО
СРПСКИ

ОД БРЧКОГ ДО ГАЦКА

• За правилну употребу облика неког назива потребно је, дакле, знати кога је рода и да ли је у једнини или у множини

Има случајева да се придев поименици, тј. постане именица и добије именичку промјену. Нпр. од придева у изразу млада жена настала је именица млада, која се мијења као права именица: од младе, поклон млади, халмина на млади /дакле, као нпр. лађа, од лађе, у лађи/. Тако су настале и именице добро, зло, слатко /од воћа/ и друге.

На овај начин настали су и бројни географски називи - мјеста, држава: : Косово, Смедерево, Кнежево, Гацко, Рашка, затим Грчка, Француска, /Република/ Српска итд.

Каткад има недоумица у промјени ових назива.

Ако су средњег рода, могу имати једну од двије промјене. Као именице мијењају се Косово, Кнежево, Смедерево: од Косова, са Косовом, на Косову /као олово, олова, олову/. Тако се мијења и Гацко - из Гацка, према Гацку, у Гацку, не "из Гацког", "у Гацком", како се понекад може чути, чак и прочитати. - Као придев мијења се Брчко, из Брчког, за Брчки, у Брчком /дакле, као српски, српског, српском/. Исту промјену има и Плашки, који је мушког рода; из Плашког, у Плашком.

Међутим, називи ове врсте који су женског рода мијењају се готово искључиво по придевској промјени: из Француске, у Француској /као нпр. придев дрска, дрске, дрској/. Тако и Гроцка, из Гроцке, у Гроцкој. Само се Рашка колеба између двије промјене: у Рашки и у Рашкој / по новом Правопису само ово посљедње/, али је само Градишка, из Градишке, у Градишки /ли/ као нпр. именица из кашике, у кашичи/, а не "у Градишкој".

Колебања и гријешња има и у употреби облика неких других географских назива.

Пљевља - имају средњи род множини и промјену: из Пљевља / у Пљевљима као нпр. без копаља, са копљима/, а не "из Пљевља", "у Пљевљу".

Ужице је средњег рода јединице /ово Ужице/ и има сљедећу промјену: из Ужица, за Ужицем, у Ужицу / као нпр. лице, лица, лицу. Ова рима нам је "однекуд" позната! /

Херцеговци често говоре, чак и напишу, да је "Билећа" варошица, да су се вратили "из Билећа" пошто су тамо, "у Билећу", провели неколико дана. Дакле, многи овај назив мијењају као именицу средњег рода /као нпр. плећа, из плећа, на плећу/. Међутим, Билећа, је женског рода јединице, па тако треба да се мијења: из Билеће, према Билећи, за Билећом, у Билећи /као нпр. врећа, из вреће, у врећи/.

За правилну употребу облика неког назива потребно је, дакле, знати кога је рода и да ли је у једнини или у множини. Али понекад ни то не помаже. Наиме, сви знамо да је варош именица женског рода на сугласник; варош, из вароши, у вароши / као нпр. кокош, од кокоши, на кокоши/, али у називу мјеста Котор-варош има промјену мушког рода: из Котор-Вароша, у Котор-Варошу /као нпр. добош, добоша, добошу/.

Мостарски клуб "Вележ" мушког је рода; изгубио од "Вележа", играо са "Вележом" неријешено... Међутим, тамошња истоимена планина, по којој је клуб назван, није мушког него је - женског рода на сугласник /као већ поменути кокош/: Вележ, од Вележи/ не: од Вележа/, на Вележи, са карактеристичним "скоком" акцента у тамошњем говору; на Вележи. - Овом раскораку у роду и промјени допринијеле су пратеће именице - клуб "Вележ" /мушки род/ и планина Вележ /женски род/.

Кад смо већ у Херцеговини, поменућемо још да се назив насеља Борци, недалеко од Коњица, не мијења као борци, од борца..., нити је названо по борцима /ратницима/ - иако су и ту храбри борци - него по младим боровима, борцима, "борцима", а назив се мијења овако: Борци, из Борака, у Борцима /као момци, момака, момцима/.

Милорад Телебак

МИЉКО ШИНДИЋ: СТО ГОДИНА ОД РОЂЕЊА
МОМЧИЛА НАСТАСИЈЕВИЋА

МЕРА ВРЕДНОСТИ И ВРЕДНОСТ МЕРЕ

• Смисаони контекст тада садржи и гласове што се одзивају ванредно, говором одступања и ћутања

Откривање веза које постоје између поезије Момчила Настасијевића и њених извора и узора нису увек путеви правог сазнања. Још су мање поуздана расветљења на основу биографских података. Процес деперсонизације догодио се у лирској природи речи, у њеном сједињењу с песничким субјектом. И кад говори о себи, она опредмеђује и отуђује. Безличје има своје разлоге, али и меру уолштавања, не руши све мостове за собом, остаје у оквирима "лирских кругова", строго промишљене композиције целине која се на други и друкчији начин не може засновати и исказати. Између говора и значења налази се нека невидљива драматика и граматика, стилизована у толикој мери да се знак и означено раздваја и супротставља, одређује однос између стихова и читаоца оксимороном, узбуђује и изненађује неочекиваним исходом, неизвршеним чином саопштења. И после флексибилних анализа, прегледа, поновљених издања и несумњивих интереса, Настасијевићево дело није постало ни разумљивије ни боље. Не утала се у непоетичност суда, није ни подсмех његовом неуспеху, него одступање од норме, *poetes maudits*. Разлози и раздели збиљу на њене саставне чинице, на рушевинама старог ствара нов стил, езотерично певање без тежње за видљивим смислом, без жеље да се сваком допадне. И само неразумевање је вид његовог општења и деловања.

ДИОНИЗИЈСКО ПРЕДАВАЊЕ

Дионизијско предавање умећу песничком, чудословном искуству и слутљама, трагање за светлосним изворима "тамног вилајета" открило је нероднице и помрачења ума с оне стране обичног и стварног, изван познатих система мишљења и облика. Ако је теорија певања без душе, само пројект нагона и свести, изван стваралачког чина и времена, ако није оживотворена разматраним делом, онда се она окреће против себе. У којој мери писање о поезији утиче на писање поезије, колико је поезија сама и критика поезије? Начело које је Настасијевић оставио као меру вредности и вредност мере понекад је у видном раскораку. Вредност поезије је најбоље одређење мере, али вредновање није увек и мера вредности. Теорија његовог мишљења и певања, којој се не може одредити ни почетак ни крај, натпевана је стањем велике творачке будности. Естетизам, формална углађеност и истанчаност, постали су "стварна мисао" која означава оно биолошко и духовно, што је било заточено тврдим зидинама ћутања, ја и не-ја, молитвено стање екстазе, и "стварна реч" што измоджи отпор слову, оно најнесавитљивије, да би се испунила несхватљивом јасноћом суштине, необичном и логичном уређеношћу, лепотом бивања и стварања, поезијом тајне и тајном поезије.

Између песника и песме тако су се засновале релације расправе, есејистички захвати који тумаче оно што значе, осмисле новом садржином знања о песми и трајању. Паралелизми спознаје померају се у целости или делимично из циклуса у циклус, све се чешће

суочавају с наративним и драмским гласом поезије који их прихвати и разради у светлу нових функција и нових рефлексија. Естетске синтезе, непосредан доживљај и дискурзивна објава подразумевају и друге облике постојања и друкчије путеве сазнања. Народно предање и веровање, пагански побожно и аутентично, медитацијом открива сагласја између свега што је било и што би могло бити. Експресијом Настасијевић буди уснуле речи и мртве звуке да би сачинио нову и бољу присутност. У трећем степену и трећем слоју значења се показују у другом светлу, померају се према алегоријама и параблама. Смисаони контекст тада садржи и гласове што се одзивају ванвремено, говором одступања и ћутања. Непрекидно се води унутрашњи дијалог, истим поступцима а различитим средствима, који у систему асоцијација скрива неизмерно мали и неизмерно велики свет, прошли и будући, мали свет у великом простору и велики у глухотама и тескобама тишине, поетиком која се сама собом зачала и опевала, словенском и илирском старином, полифонијом умотворних облика, изван традиције епске хероике, говором који мисли како да не каже оно што мисли. Већи тамни део поезије обасја се и просветли мањим њеним делом, антитезом одређује радост туге и тугу радости.

Многолика присутност у поезији Момчила Настасијевића омогућује једни да поприми обележја мношине, а множини својства једине, потири представе о времену и трајању. Чувства су све одмах и одједном, без руба, свевид и свеприсутно. "Тек одатле све јесте и све је моје, јер ни ја више нисам свој. И тек одатле, пропевати, а то се дубље може ћутањем него гласом, само сам смерна струна: затреперим под неким моћним гудалом", записао је песник у есеју "Белешке за стварну мисао". Безбројни знаци провалили су глухоте и објавили се гласом искони, говоре све заборављене и непрочитане језике. Кад прођу метафорична и антиметафорична цветања и клонућа, песма се окамени и занем, пушта и без спољне жеље, потребна је више себи него другима, сама изабере час слушања у видно поље, када и како да се отвори и проговори:

Лепота јер
заслепи ме,
и нем.
Дубље то,
болније тим,
животом бих те,
муклим овим неспокојем рећи,
јер смаку
до у корен смем.

(Глухота VI)

ЈЕДИНСТВЕНА ЈЕДНОСТАВНОСТ

Ипак, нечег необичног нема у тој лепоти немости, у трећем јављању и трећем гласу поезије. Оно се исказује јединственом једноставношћу онако како је и настало, као варијанта оно што јесте, изречјем неизречја, од једне могућности прави две, а од више једну. Пуним ангажовањем песма посвршава велике и мале послове на муклој путањи смисла, без ловорика и таламбаса. Али и кад се упрошћавањем и тумачењем поезија Момчила Настасијевића доведе до пуне разумљивости, опет иза ње остаје судбинско и судбоносно питање: шта јесте а шта није поезија.

(наставиће се)

ПРЕКСИНОЋ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРОМОВИСАНА СТУДИЈА
ПРОФЕСОРА ДР МИОДРАГА МИШЕ ВУЛИНА
"КОЧИЋ И СРБИЈА"

НЕЗАОБИЛАЗНА СТУДИЈА

ЗА КОЧИЋОЛОГЕ

• Професорица др Турјачанин је оцијенила да је студија проф. др Вулина "Кочић и Србија" амбициозно, научно и историјско дјело, а књижевник и критичар Ранко Рисијевић да ова књига отвара и неке егзистенцијалне проблеме који су за српски народ актуелни још и данас

У организацији Удружења књижевника Подружнице Бања Лука, затам Регионалног одбора СПКД "Просвјета" и "Гласа српског" синоћ је у вијећници Банског двора Културног центра Бања Лука одржана промоција студије "Кочић и Србија", професора др Миодрага Мише Вулина. Поменути студију представили су проф. др Зорица Турјачанин, књижевник Ранко Рисијевић, као и сам аутор.

Говорећи о монографији "Кочић и Србија", др Турјачанин је истакла да је проф. др Вулин кочићевац не само по поријеклу већ и по научној вокацији, и додала да је трећа Вулинова монографија окренута историографском, књижевном, социјалном, духовном и политичком аспекту дјела Петра Кочића. Зорица Турјачанин је подсетила да је Кочић посебно цијенио Скерлића, Дучића и Богдановића, који су и утицали на његово књижевно израђивање. Професорица Турјачанин је подвукла да је студија проф. др Вулина "Кочић и Србија" амбициозно, научно и историјско дјело, које објасњава читаво једно временско раздобље срп-

ског народа, које се сматра једним од најтежих у његовој историји.

Књижевник и критичар Ранко Рисијевић рекао је како ова књига отвара и неке егзистенцијалне проблеме који су за српски народ актуелни још и данас, предлажући да се прочитају и прве двије пишчеве монографије, а то су Монографија о животу и дјелу Петра Кочића и Отаџбина, да би се схватиле све дилеме Кочићеве вишеслојне личности. Своју бесједу Рисијевић је закључио констатацијом да је "Кочић и Србија" врхунска студија и да ће бити незаобилазна за све истраживаче и проучаваоце Кочића, и не само Кочића већ и нашег новијег времена.

Аутор студије "Кочић и Србија", проф. др Миодраг Мишо Вулин, излагање је започео ријечима: - На Кочићу сам докторирао, исписао и објавио два пута више него што износи његово целокупно књижевно дјело. Књижевно име сам, дакле, стекао пишући о Кочићу. У овој студији понашам се добрим дијелом као српски историчар, док ме у ранијим дјелима моје писање представља више као књижевног историчара. У свом излагању проф. др Вулин је напоменуо да је латмотив ове студије Пијемонт српског народа у отаџбини и дијаспори, а то је, зна се, Србија.

Интересовање присутних у вијећници односила су се на књижевни, социјални, те посебно на политички аспект рада Петра Кочића, о чему су говорили рецензенти Рисијевић и госпођа Турјачанин, као и сам аутор.

J. Стојановић

СВИЈЕТ КЊИГЕ

СВОЈЕ ГОРЕ ЛИСТ

• (Вождар Вучуревић: "Од Косова до Косова", "Унирекс и Перу", Подгорица, 1994)

На подручју десетерачких и осмерачких пјесама са трага наше историје, књига "Од Косова до Косова" засигурно представља, по својој осебности и карактеристичној обради, један од ријетких покушаја у браќању историје и географије, Фјетничког и народног, свједочанственог и мистичног. И када грди и када хвали, Вучуревић је заточеник косовског мита који десетерцу и осмерцу стиховне производње даје један потпуно нови смисао и облик.

- Ову сам књигу писао у једном даху и моје пјесме, моји десетерци, сигурно не представљају никакав анахронизам, с обзиром на то да је овакав облик пјевања само дегенеративни облик великог стиха наше једине класике - из Вукових збирки - прича о својој књижи тренутно најпознатији и најчитанији херцеговачки творац стихова Вождар Вучуревић.

У нашим јужним крајевима десетерачко је пјевање још увијек снажан и масован облик колективног памћења, начин преживљавања и подстрек истрајности. Вучуревић, самоук са Зубаца Луке Вукаловића, пише поезију која се једино може посматрати и анализирати изнутра, у утроби историје која се понавља у некој својој бесконечности, са примјесима херојства и рефлексоом косовске крви.

- У Вучуревићевим пјесмама новијег времена више је фелтонистике него поезије - каже у рецензији ове књиге пјесник Рајко Петров НОГО и истиче:

- Па и тада његов стих тече понесено,

живо, духовито иако понекад плаћа неугодни пригодничарски данак. То, разумије се, долази од племенитог и не увијек контролисаног заноса да се савременици допридигну до предака, макар их, сликовито речено - пјеваћ морао "вући за уши".

Књига "Од Косова до Косова" подијељена је у два циклуса: први "Од Косова..." и други "До Косова", у којима пјесник ходи и збори трагом историје јер, како сам каже, у "најновијој не нађе јунака погодна му за пјевање". Први циклус започиње иначицом класичне епске пјесме "Марко Краљевић познаје очну сабљу", да би врхунце умијећа свог пјевања Вучуревић досегао у пјесмама о двојици наших прбјегла Мехмед-паши Соколовићу и Михаилу-Омер-паши Латасу. Први се циклус завршава пјесмом "Сарајевски атентат" јер се тим датумом разлама и наша митологија и историја, да би у другом, гномском и поучителском циклусу, пјесник зазивао гусле, виле и музе како би премостио провалију између предака и савременика. Изгледа да тако у овом комаду српске земље, у кршевној, и каменом богатој, историјски самљевеној и сатртој Херцеговини, мора бити. Јер, рефлекс косовске крви није могуће зауставити или блокирати као материју, оставити као музејски експонат или предмет за обликовање. Због тога Вучуревић каже:

"Кома Божић није слава,
Он ће нешто друго своје,
Само нек се зло не чини,
Све остало исправно је.

Исправно је остати "своје горе лист", остати оно што јесте и тражити начина да се боље разумијемо, да се волимо и да се напокон, засагда, "ратне сјекире" укопају у утробу земље и историје.

Драган КИСИЊ

Срећна Нова 1995 година

ЕуроСител
предузећа за производњу, промет и услуге

БАЊА ЛУКА

Ул. 4. јула бр. 19
☎ 078/45-219
32-505
39-528
45-209
☎ ЦЕНТРАЛНО СКЛАДИШТЕ
36-433

БЕОГРАД

Бранкова 21/1
☎ 011/624-942
189-287
☎ 624-942

ПРИЈЕДОР

Краља Пејра I бр. 35
малопродаја
☎ 079/23-074
велепродаја
☎ 25-591

ПЕТРИЊА

Сајмиште б.б.
☎ 078/45-219
32-505
39-528
☎ 45-209

**СВИМ СВОЈИМ КОМИТЕНТИМА
СРЕЋНУ И УСПЈЕШНУ
ПОСЛОВНУ 1995 ГОДИНУ**

живели

**ЈУГОБАНКА Д.Д.
БАЊА ЛУКА**

ФАБРИКА ДУВАНА Д.Д. БАЊА ЛУКА

78000 БАЊА ЛУКА, КРАЉА ПЕТРА I КАРАЂОРЂЕВИЋА 66

ТЕЛ. ЦЕНТРАЛА: 078/32-130; 35-242; ДИРЕКТОР: 35-178;

ПРОДАЈА: 33-693; НАБАВА: 33-647

*Својим цијењеним пошрошачима,
војницима српских република,
грађанима и пословним партнерима,
желимо мирну и срећну Нову 1995 годину*

ДИ ВРБАС ДД

БАЊА ЛУКА, БРАЋЕ ПИШТЕЉИЋ 18

**БОРЦИМА,
ПОСЛОВНИМ ПАРТНЕРИМА,
ГРАЂАНИМА И КУПЦИМА
ЧЕСТИТАМО ПОСЛОВНУ
НОВУ 1995. ГОДИНУ**

МЈЕШОВИТО ГРАЂЕВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ

"*Крајина*"

Д.Д.

78000 БАЊА ЛУКА
ТРГ СРПСКИХ ЈУНАКА БР.4

**Пословним партнерима,
грађанима и свим радницима
желимо срећну
и успјешну 1995. годину**

**Борцима,
грађанима
и пословним
партнерима
успјешну
пословну Нову
1995. годину**

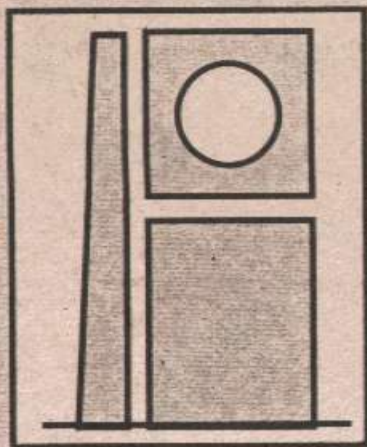
ЧАЈАВЕЦ
ХОЛДИНГ

МП ЕЛЕМЕНТИ АУТОМАТИКЕ
Д.Д. ЧЕЛИНАЦ

78240 Челинац, Ул. Цара Душана бр. 6

ТЕЛЕФОНИ: Набава: 851-119
Директор: 851-077 Продаја: 851-118
Централа: 851-031 Телефакс: 851-204

*Нашим пословним
партнерима,
грађанима и борцима
Републике Српске
желимо срећну
1995. годину*

БЕТОНСКИ ПРОИЗВОДИ

ЗАЛУЖАНИ, БАЊАЛУКА

БОРЦИМА ВОЈСКЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ,
ПОСЛОВНИМ ПАРТНЕРИМА
И ГРАЂАНИМА
СРЕЋНУ И УСПЈЕШНУ НОВУ
ПОСЛОВНУ 1995. ГОДИНУ

ДП
модерни инжињери

Трговина на велико и мало са њ.о.

Свим грађанима,
пословним партнерима
а посебно борцима Војске
Републике Српске
жели све најбоље у Новој
1995. години

Ernic
КОМЕРС

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ТРГОВИНУ НА ВЕЛИКО ЕКСПОРТ - ИМПОРТ
са п. о. БАЊА ЛУКА - ЗАЛУЖАНИ ТЕЛ. 078-756-446, 756-482
ТЕЛЕФАКС: 078-756-482

**Успјешне
Новогодишње и Божићне
празнике борцима,
пословним партнерима
и грађанима честита**

П. Т. П. *Ernic* **КОМЕРС**

ЕКСПОРТ - ИМПОРТ
БАЊА ЛУКА, ЗАЛУЖАНИ
ГРАДИШКА ЦЕСТА 89

АБЗ

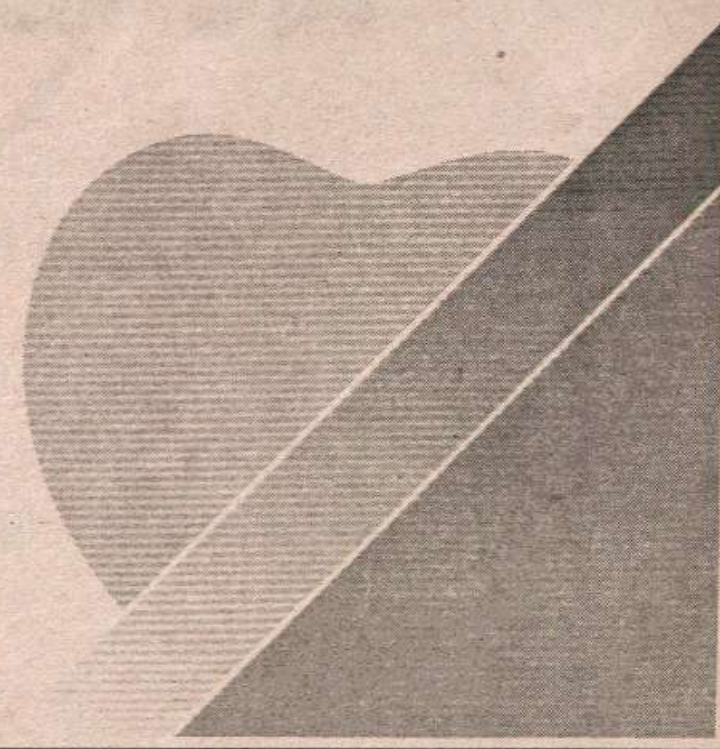
АГРОПРОМ БАНКА Д.Д.

*Свим грађанима Републике Српске,
посебно свим борцима
Републике Српске и својим пословним
партнерима жели све најбоље у
Новој години и честивија Божићне
празнике*

ХРИСТОС

СЕ

РОДИ

ТРЖНИЦА

Бања Лука

**БОРЦИМА,
ГРАЂАНИМА И ПОСЛОВНИМ
ПАРТНЕРИМА ЖЕЛИМО
СРЕЋНУ
И УСПЈЕШНУ
НОВУ 1995. ГОДИНУ**

КОСИГ

БАЊА ЛУКА

*Срећну и успјешну пословну Нову годину,
Божич и Српску нову годину, борцима Републике Српске,
пословним партнерима и грађанима жели*

ДД "Косиг" Бања Лука

МАЛИ ОГЛАСИ

- Тражи се у закуп пословни простор и гаража и купујем складишну вагу. Тел. 078/51-401. (46638)
- Комплетно књиговодство и завршне рачуне за предузећа повољно израђујемо, тел. 078/45-138.
- Продаје се кућа на Паприковцу, телефон 078/55-617. (45854)
- Мијењам кућу и викендицу Бања Лука - море, тел. 078/45-123.
- Продајем или мијењам кућу. Телефон 078/60-926. (45857)
- Продајем "ладу", 85. годиште, за 1500 ДМ, тел. 078/45-138.
- Купујем штене француског

- пудла, телефон 078/46-784. (45858)
- ПРОДАЈЕМ штенд немачког овчара, племенитих родитеља, мајка унука свјетског првака Umana vom Wildstelger LAND-a. Тел. 078/784-341. Пролетерских бригада бр. 8 у ТРНУ. (45860)
- Продајем инвентар за трговину. Могућа и замјена за робу, тел. 078/45-138
- Заварујем бојлере, веш-машине, посуђе, уз гаранцију. Тел. 078/47-732. (45861)
- Купујем машину за прављење кључева, дјечију ски-опрему (скије, ципеле, бр. 32 и штапове 75 цм). Телефон 078/784-438. (45862)

- ПРОДАЈЕМ нов стан у Београду-Бежанија, власништво, 55+8 км2, спрат ШЛ, лифт, ШШШ М3, усељив одмах, може и намјештен новим намјештајем. Телефон 078/12-849, од 17 до 21 час. (45871)
- "СЕЗАМ" купује, продаје, изнајмљује станове, куће и локале. Телефон 078/42-157 или 078/40-994. (ш. 29888)
- ПРОДАЈЕМ клавир пијанино и радни сто, све ново, очувано. Телефон 078/12-761. (45861)
- Водим пословне књиге за приватна предузећа. Радим периодичне и завршне рачуне. Заинтересовани се могу јавити на телефон 078/33-262, од 16 до 21 час. (45902)

Тужно сјећање на

**БРАНИСЛАВА
ДУКУ
ДУКИЋА**

од ујака Душана
Ђурђевића са породицом,
45879

Дана 31.12.1994. године
навршава се тужна
дана од смрти нашег дра-
гог и вољеног суседу
оца

**РАДЕНКА
ВУЧИЋА**

Тога дана посетићемо
његов гроб на гробљу у
Борику у 11 часова.
Твој лик и доброту никада
нећемо заборавити.
Бићеш увијек са болом и
тугом незаборављен у
нашим срцима.
Захваљујемо свима онима
који су нам притекли у
нашим најтежим тренуци-
ма.
Ожаложена супруга
СТАНА и кћерка РАДМИ-
ЛА.

45886

Тужно сјећање на супруга,
оца и деда

**СВЕТОЗАРА
ПРЕДРА-
ГОВИЋА**

5.1.1994 - 5.1.1995.
У недељу, 1.1.1995. године,
11 часова посетићемо
његову вјечну кућу на гробљу
у Милосавцима.
Супруга Гоца, син Борисоје,
унука Александра и снаха
Весна. (45885)

МДД "БАЊАЛУЧКА ПИВНИЦА", БАЊА ЛУКА, на основу одлуке Управног од-
ора број 129/94, од 7.12.1994. године, оглашава

ЈАВНУ ЛИЦИТАЦИЈУ

пословног простора

1. Предмет лицитације је пословни простор за обављање ванугоститељских дјелатности у објекту бившег "ПИПИ-БАРА" у Ул. краља Алфонса ЧШШШ број 2.
 2. Пословни простор је површине 30 м2.
 3. Почетна цијена је 10 динара за 1 м2.
 4. За адаптацију пословног простора потребно је уложити значајнија новчана средства, а дио који се буде односио на улагања у грађевинске и инсталационе радове сматраће се унапријед плаћеном закупнином.
 5. Пословни простор се издаје на период до 3 године.
 6. Лицитација ће се одржати дана 10.1.1995. године у просторијама управе МДД "Бањалучка пивница", Бања Лука, са почетком у 10 часова.
 7. Учесници на лицитацији су дужни да пруже кауцију у висини од 200 динара на благајни Друштва, најкасније до 9 часова на дан одржавања лицитације (10.1.1995. године).
 8. Уколико не успије прва лицитација, друга се заказује за 17.1.1995. године, на истом мјесту, у исто вријеме и под истим условима.
- Све остале информације у вези с лицитацијом могу да се добију на телефоне 078/11-058 и 11-046.

Дана 1.1.1995. навршава
се луних седам година
од смрти нашег драгог

**ПЕТРА
РАКИТЕ**

С поштовањем и
љубављу чувамо
успомену на његов
племенити лик.
Супруга Јела са дје-
цом, унуцима и сна-
хама.

ТУЖНО СЈЕЋАЊЕ НА
ДРАГОГ ЗЕТА

**МИЛОРАДА
КЕРЕЗОВИЋА**

Миленко, Илинка
Лолџи са породицом.

45908

Изненадном смрћу

**РАДОВАНА
ДИВЉАНА
дипл. ек.
помоћника
генералног
директора**

изгубили смо оданог члана,
врсног стручњака и
изванредног човека.
СЛУЖБА ЗА ПЛАТНИ
ПРОМЕТ РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ

Дана 29.12.1994. године
изгубили смо нашег ду-
гогодишњег руководиоца

**РАДОВАНА
ДИВЉАНА
дипл. ек.
помоћника
генералног
директора**

Његова смрт унијела је
немир и неспокојство у наш
колектив. Емоционална
топлина, људски шарм и
присност у односу са
људима, само су дио
онога што је красило
његову личност.

СЛУЖБА ЗА ПЛАТНИ
ПРОМЕТ РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ
ЦЕНТРАЛА САРАЈЕВО

Дана 31.12.1994. године
навршава се тужна годи-
на од смрти нашег драгог

**МИЋЕ
САВАНОВИЋА**

Вријеме одмиче, а бол и
туга остају у нама. У
нашим срцима остаћеш
вјечно вољен и незабо-
раваљен.

С љубављу и вјечитом
тугом, маћеха, супруга,
кћерке, зетови и унучад.

(45881)

Тужно сјећање на оца

**СВЕТОЗАРА
ПРЕДРА-
ГОВИЋА**

Кћерка Перса, зет Рајко,
Бранко и Мишо. (45885)

Тужно сјећање на вољеног
оца

**СВЕТОЗАРА
ПРЕДРА-
ГОВИЋА**

Кћерка Рада, зет Саво,
уничи и праунуци. (45885)

Тужно сјећање на драгог
оца

**СВЕТОЗАРА
ПРЕДРА-
ГОВИЋА**

Дани пролазе, туга и бол
остају.
Кћерка Милисава и зет
Перо. (45885)

Тужно сјећање на драгог
оца

**СВЕТОЗАРА
ПРЕДРА-
ГОВИЋА**

5.1.1994 - 5.1.1995.
Тешко је и болно живјети
без Тебе.
Кћерка Биљана, зет Горан,
унучад Бојан и Бојана.
(45885)

Дана 2.1.1995. године
навршава се тужна година од
смрти драгог супруга, оца и
деда

**МИЛОША
(МАНОЈЛА)
ПАВЛОВИЋА**

Дана 1.1.1995. године пос-
етићемо његову вјечну кућу,
положити цијеље и залити
сузама. Овом приликом поз-
ивамо родбину, пријатеље и
кошнице да нам се придруже.
Ожаложени: супруга
Душанка, синови Боро и
Бранислав, кћери Борка и
Браница, снахе, зетови и
унучад. 45907

МТП **МЕРКУР**

ТРГОВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ
МЕТАЛНОМ, ТЕХНИЧКОМ И МЈЕШОВИТОМ
РОБОМ НА МАЛО И ВЕЛИКО
БАЊА ЛУКА, ВИДОВДАНСКА 17

ДОО "КРАЈИНА ПЕТРОЛ"
Бања Лука, Ивана Фране Јукића број 2

Телефони:
централа: 078/12-910
комерцијала: 12-822, 12-914

ОГЛАШАВАТЕ
У ГЛАСУ
СРПСКОМ

ТЕЛЕФОНИ:
Централа..... 32-818
Руков. комерц. сектора..... 32-416
Продавница "Жељезо" - КОМИСИОН..... 30-289
факс..... 32-497

НОВО
У ПОНУДИ

Комисиона продаја
свих врста роба

НОВО
У ПОНУДИ

- бијела техника
- термика
- грађевински материјали
- акустика
- електроинсталациони материјали
- боје и лакови
- санитариије
- аутодијелови
- намјештај
- кућански апарати
- стакло и посуђе
- теписи
- мушка, женска и дјечија конфекција

ПРОДАЈА У ПРОДАВНИЦИ "ЖЕЉЕЗО"
Крајишких бригада бр. 1
Телефон: 30-289

Радно вријеме од 8,00 до 15,00 сати
суботом од 8,00 до 14,00 сати

НОВО

ИЗ Р.К. "МАХИМА"

10% попуст

НОВОГОДИШЊИ
КУПОН
1. XII 1994. - 1. II 1995.

МАХИМА
International

10%

Са новогодишњим купоном "МАХИМА" за
купљену робу у вриједности већој од
50 динара - ПОПУСТ 10%

Р.К. "МАХИМА" БАЊА ЛУКА
УЛ. КРАЉА ПЕТРА I КАРАЂОРЂЕВИЋА 112
ТЕЛ. 55-565, 38-389

Intertrans

Бања Лука
М. Стојановића 7, 0

Телефон 078/49-917, 49-951
Телефакс: 078/49-964
Телекс: 45-380

КОМПАНИЈА СУПЕР БАЊА ЛУКА
ДОО ЗА ИНЖЕЊЕРИНГ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ
78000 Бања Лука, Весе Палагића 21, Тел/Факс: 078/30-348 и 57-601

Дана 3.1.1995. године наврашава се 40 најтужнијих дана од када нас је напустио наш вољени син, брат, унук братић и дјевер

ЈОВИЦА МАРИНОВИЋ ЈОЦО

из Петровца
Дана 1.1.1995. године у 11 часова обавиће се прелијевање његове вјечне куће и положиће цвијете. Позивамо родбину и пријатеље да нам се придруже.
Заувјек неутјешна породица **МАРИНОВИЋ** 45821

Дана 3.1.1995. године наврашава се 40 дана туге и бола од трагичног одласка мог драгог сина

ЈОЦЕ

Не могу се помирити са тим да си отишао, драги сине.
Заувјек неутјешна мајка **Аиша** 45821

Дана 3.1.1995. године наврашава се 40 дана бола и туге од растанка са нашим драгим

ЈОЏОМ

Дани пролазе, а туга остаје. Вјечна тишина од тебе, Јоџо, боли нас највише.
Воли те заувјек брат **Зоран**, снаха **Душанка** и братићи **Горан**, **Марина** и **Саша** 45821

Тужно сјећање на нашег вољеног брата

ЈОЏУ

Сви нам кажу да си отишао, али ми знамо да си ти са нама, драги брате.
Неутјешна сестра **Виолета** и **Љубинка** 45821

Тужно сјећање на драгог унука и братића

ЈОЏУ МАРИНОВИЋА

Заувјек те воли твоја бака **Стоја** и тетка **Миљка** 45821

Тужно сјећање на вољеног брата

ЈОВИЦУ ЈОЏУ МАРИНОВИЋА

Сваки дан је тежи, а срце више боли без тебе, драги мој брате.
С поштовањем и љубављу твој брат **Зоран** 45821

Тужно сјећање на драгог, вољеног и никад незаборављеног стрикана

ЈОЏУ

Драги мој стрикане, поносан сам што сам те таквог имао, а вјечно тужан што сам те тако рано изгубио.
Са тугом у срцу твој братић **Горан** 45821

Тужно сјећање на драгог унука, брата, стрикну и дјевера

ЈОВИЦУ МАРИНОВИЋА

Са тугом и поштовањем дида **Јово**, уја **Милка**, брат **Милорад**, сестра **Мирјана**, снаха **Милкица** и братићи **Ивана**, **Александра** и **Љубомир** 45821

Дана 3.1.1995. године наврашава се 40 тужних дана од растанка са драгим

ЈОЏОМ

Вјечно с тобом и тугом у срцу.
Твоја Слободанка 45821

Тужно сјећање на вољеног

ЈОЏУ

С љубављу и поштовањем тетка **Дева**, тачо **Станко** и сестре **Александра** и **Сташа** 45821

Тужно сјећање на драгог

ЈОЏУ

Вољени и поштовани никад не умиру. Живе вјечно у срцима оних који их воле.
Са тугом у срцу твоја тетка **Дара**, тачо **Раде**, браћа **Дарио** и **Љубомир** 45821

Тужно сјећање на вољеног

ЈОЏУ

Тетка **Смиљка**, тачо **Милан**, браћа **Милорад** и **Јован** са породицама 45821

Тужно сјећање на драгог

ЈОЏУ

Тешка је бол коју носимо у својим срцима. С љубављу и поштовањем тетка **Џвјета**, тачо **Вито** и брат **Милан** са породицом 45821

Тужно сјећање на драгог и вољеног

ЈОЏУ

Тетка **Милица**, тачо **Ђурађ**, сестре **Ђушка** и **Милка** 45821

Тужно сјећање на племенитог и вољеног сестрића

ЈОВИЦУ МАРИНОВИЋА

Ујак **Милорад**, уја **Душка**, браћа **Драган** и **Величко** 45821

Тужно сјећање на вољеног и јединог брата

ЈОВИЦУ МАРИНОВИЋА

С љубављу и тугом твој ујак **Остоја**, уја **Антонија** и сестра **Даринка** 45821

Тужно сјећање на нашег драгог

ЈОЏУ

Тачо **Владо**, сестра **Снежана** и брат **Јовица** 45821

ПОСЉЕДЊИ ПОЗДРАВ ТЕТКУ

ЈОЏУ

Вољени и поштовани никад не умиру. Живе вјечно у срцима оних који их воле.
Са тугом у срцу твоја тетка **Дара**, тачо **Раде**, браћа **Дарио** и **Љубомир** 45821

Дана 1.1.1995. године наврашава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог супруга, оца и дједа

МИЛОРАДА КЕРЕЗОВИЋА

Тога дана у 12 часова посјетићемо његов гроб, окитити га цвијетом и залити сузама.
Овом приликом позивамо родбину, пријатеље и комшије да нам се придруже.
Ожалошћени: супруга **Нада**, син **Ђорђе**, кћерка **Бернарда**, снаха **Гордана**, зет **Ивица**, унук **Милош**, **Михајло**, **Ивана** и **Рената** 45875

ДРАГИ

Хвала за сву љубав коју си нам посебно пружио. Обогатио си нас својим духом и кроз нас ти наставаљаш да живиш.
Твоји **Милош** и **Михајло** 45875

Тужно сјећање на вољеног и јединог брата

МИЛОРАДА КЕРЕЗОВИЋА

Драги брате, никад се нећу помирити са истином да те више нема.
Вјечно ћу за тобом патити и никад те нећу заборавити.
Твој брат **Радомир** са породицом (45875)

МИЛОРАДА КЕРЕЗОВИЋА

Вољени не умиру док живе они који их воле.
Твоја сестра **Мира** и зет **Милан** са дјецом 45875

Тужно сјећање на пријатеља

МИЛОРАДА КЕРЕЗОВИЋА

Пријатељ **Ранко** и **Мире** **Судић** са дјецом 45875

МИЛОРАДА КЕРЕЗОВИЋА

Дана 1.1.1995. године навршило се 40 тужних дана од преране смрти нашег драгог брата

Тужно сјећање на драгог брата

МИЛОРАДА КЕРЕЗОВИЋА

Вјечно ћеш да живиш у нашим срцима.
Твоја сестра **Милена** и зет **Ратко** 45820

Дана 3.1.1995. наврашавају се три године од када није са нама наш драги

МИЛЕ РИТАН

3.1.1992 - 3.1.1995.
У недјељу, 1.1.1995. године, посјетићемо његову вјечну кућу, положиће цвијете и залити сузама.
Ожалошћена породица 45878

Тужно сјећање на драгог

МИЛУ РИТАНА

1992 - 1995.
С љубављу и поштовањем породица **ЈАНУС** 45821

ИН МЕМОРИЈАМ

Тужно сјећање на драгог

МИЛУ РИТАНА

1992 - 1995.
С љубављу и поштовањем пуница **ГОСПОДА** 45878

МИЛЕ РИТАН

1992 - 1995.
Вољени увијек остају у срцу.
Снаха **ДРЕНА** са дјецом 45878

Дана 31.12.1994. године наврашава се 40 тужних и болних дана од погибје нашег драгог сина, брата и унука

ВЛАДЕ МИЛИЧЕВИЋА

Тога дана посјетићемо његову вјечну кућу, положиће цвијете и залити сузама.
Позивамо родбину, комшије, пријатеље и његове саборце да нам се придруже.
Ожалошћени: мајка **Загорка**, бака **Трњина** и брат **Недељко** 45902

ВЛАДУ МИЛИЧЕВИЋА

Вјечно ожалошћена мајка **ЗАГОРКА** 45902

Тужно сјећање на драгог брата

ВЛАДУ МИЛИЧЕВИЋА

Туга и бол вјечно ће трајати. Ожалошћени брат **НЕДЕЉКО** 45902

СЛАВИЦУ ЂУБИЋ

1.1.94 - 1.1.94.
Увијек си присутна у срцу и мислима твојих тетки **Љубице**, тетка **Миленика** и брата **Милоша** 45796

СЛАВКУ ЂУБИЋ

1.1.94 - 1.1.95.
Драга моја љепотице, никад те неће заборавити твоја тетка **Божана** 45796

СЛАВИЦУ ЂУБИЋ

1.1.94 - 1.1.95.
Драга моја љепотице, никад те неће заборавити твоја тетка **Божана** 45796

Навршава се 7 тужних дана од погибје нашег драгог и вољеног сина, који је свој живот положио за слободу српског народа

МИРОСЛАВА (БРАЦЕ) ПАПИЋА

Драги наш вољени сине: Срећу и понос замијенише туга и бол. Вријеме које је прошло и које ће проћи не може избрисати усмеху на тебе да нам, сине, више нећеш доћи. Сине, јунак си био и јуначки живот изгубио. Вјечно ћеш живјети у нашим срцима и у срцима оних који су те вољели. **ОЖАЛОШЋЕНИ РОДИТЕЉИ**: отац **Јован**, мајка **Вукосава** са дјецом.

МИРОСЛАВА (БРАЦЕ) ПАПИЋА

Дана 31.12.1994. године посјетићемо гроб и вјечну кућу нашег драгог и никад непрежаленог сина и брата борца Војске Републике Српске

МИРОСЛАВА (БРАЦЕ) ПАПИЋА

Овом приликом желимо да захвалимо припадницима 16. крајишке бригаде другог баталјона друге чете и колективу **ДОО "УНИС" "АДРИА"** посебно директору **МЛАДЕНУ Милићу** и свим комшијама пријатељима и познаницима који су нам притекли у најтежим тренуцима.
Ожалошћена породица **ПАПИЋ** 45902

МИРОСЛАВА БРАЦУ

Ожалошћени стрина **Коса**, брат **Боре**, сестра **Загорка** и **Борка** 45902

МИРОСЛАВА БРАЦУ

Како си ме тако рано напустио, а ја ни у сну нисам помишљао. Увијек ћу те се радо сјећати и у свом малом срцу носити. Твој најмилији брат **Пеђа** 45902

МИРОСЛАВА БРАЦУ

Проче 7 тужних дана откада си нас заувјек напустио наш вољени

Дана 5.1.1995. године наврашава се 40 тужних дана од погибје нашег драгог

ДУШАНА (СПАСОЈЕ) КАЈТЕЗА

из Пољница код Дрваре
У нашим срцима, са тугом и болом, осталеш незаборављен.
Твоја супруга **Роса**, синови **Драшко** и **Душко** 46622

ДУШАНА ДУЛУ КАЈТЕЗА

из Пољница код Дрваре
Породице **Владе** и **Неђе** **Петковић** из Бања Луке 46622

ДУШАНА ДУЛУ КАЈТЕЗА

Дана 1.1.1995. године наврашава се 40 тужних и болних дана од погибје нашег драгог и никад непрежаленог сина, брата

ЉУБЕ ВУЈАНИЋА

У недјељу, у 10 часова изаћи ћемо на његов гроб, положиће цвијете и залити сузама. Позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже.
Ожалошћени: мајка **Млађа**, браћа **Веселко** и **Спасоја**, сестра **Веселка**, бака **Јелка** 46622

ЉУБЕ ВУЈАНИЋА

Тужно сјећање на драгог и вољеног брата

ЉУБЕ ВУЈАНИЋА

Стриц **Милош**, стрина **Милисаве**, сестре **Славница** и **Зорица** 46646

ЉУБЕ ВУЈАНИЋА

Тужно сјећање на драгог брата

ЗАМЈЕНА НОВЧАНИЦА ДО 21. ЈАНУАРА

БАЊА ЛУКА, 30. децембра - Након одлуке о повлачењу из оптицаја новчаница у апоенима од један, пет и десет нових динара, издања од јануара ове године, из Народне банке Републике Српске стигла је вијест да се рок за замену ових новчаница продужава до 21. јануара 1995. године.

У периоду до 21. јануара 1995. године сва готовинска плаћања могу се обављати са новчаницама које ће се повући из оптицаја. Организационе јединице службе за платни промет и финансијску контролу, поште и банке не могу пуштати у оптицај замијењене новчанице.

РОУЗ - ГАНИЋ УСАГЛАШЕН ПРИЈЕДЛОГ СПОРАЗУМА

САРАЈЕВО, 30. децембра (СРНА) - Командант УНПРОФОР-а за бившу Босну и Херцеговину генерал Мајкл Роуз разговара је данас у Сарајеву са чланом муслиманског предсједништва Ејупом Ганићем о четворомјесечном прекиду непријатељстава, јавно је муслимански радио у Сарајеву.

Роуз и Ганић усагласили су приједлог споразума о четворомјесечном прекиду непријатељстава на простору бивше БиХ, који би, према раније утврђеном року, требало да буде потписан 1. јануара 1995. године.

ДОБОЈ ПОГИНУО СРПСКИ БОРАЦ

ДОБОЈ, 30. децембра (СРНА) - Српски борац Василије Живановић (1944) из Осјечана, припадник Требавске бригаде, погинуо је синоћ приликом упада једне муслиманске извиђачко-диверзантске групе у рејону Доњег Скиповца, саопштили су јутрос српски војни извори.

Приликом разбијања ове групе, која је имала задатак да врши диверзије у српским насељима на подручју Требаве, ликвидирана су два муслимана, а остали су се повукли према Грчаници.

Током ноћи и рано јутрос муслимани су из правца Тешња отвараили ватру из противавионског оружја по

српским положајима на добојском ратишту, али без посљедица по српске борце.

ПД "МЛАДЕН СТОЈАНОВИЋ" ПЕНЗИОНЕРИМА ПОКЛОН

НОВА ТОПОЛА, 30. децембра - У Пољопривредном добру "Младен Стојановић" у Новој Тополи организован је традиционални пријем за око 190 пензионера. Био је то сусрет у доста сложеним пословним условима у којима је ово највеће пољопривредно добро у Републици Српској једно од најуспјешнијих предузећа на српским просторима.

Пензионерима је уручена новогодишња помоћ од по 80 динара и пригодни поклони. Ово пољопривредно газдинство својим пензионисаним радницима даје помоћ од почетка, рата као и свим осталим запосленим радницима.

ГРАДИШКИ "МЕТАЛ" ЧЕСТИТКА - СТО ДИНАРА

ГРАДИШКА, 30. децембра - Данас је синдикална организација градишког предузећа "Метал", једног од најуспјешнијих предузећа у пријертном и овом ратном периоду, организовала пријем за пензионисане раднике. Пензионере је примио и с њима о пословању предузећа разговарао директор Стојан Тодоровић. Овом приликом сусрет је протекао и у додјели традиционалне помоћи за божићне празнике која износи по 100 динара за свих 26 пензионисаних радника. У "Металу", рекеше у току године, кад год су могли, материјално су помагали своје пензионере.

Поред тога за наступајуће божићне празнике дали су по 50 динара помоћи за 42 запослена радника у основној школи у Турјаку, којој је "Метал" кумовао прије десетак година.

ХУМАНИТАРНА ПОМОЋ ХРАНА И ЛИЈЕКОВИ УЧЕНИЦИМА

БИЈЕЉА, 30. децембра (СРНА) - Општински одбор Народне странке Бјелаве упутио је Дому ученика у

Билећи осам тона хране, одјеће и лијекова.

Према ријечима директора Дома Ђорђа Томановића, у Дому станује 50 ученика из српске општине Коњиц и других ратом угроњених подручја, а залихе хране ових дана су биле на измаку.

- Са оним што ћемо обезбиједити унутар наше регије и уз ову помоћ из Бјелаве, која је стигла јуче, потребе ученика до краја ове школске године углавном ће бити задовољене - додао је Томановић.

ХАН-ПИЈЕСАК ДЈЕЦИ БОГАТИ ПАКЕТИ

ХАН ПИЈЕСАК, 30 децембра - Данас је Хан-Пијесак посетила господња Милка Нинковић која је дјеци погинулих бораца и цивилних жртва рата поклонила богате новогодишње пакетиће и девизне новчане стипендије, које су им преко Српске православне цркве западноевропске епархије Баден-Баден са сједиштем у граду Карлсруе, обезбиједили наши радници на привременом раду у иностранству.

Новогодишње пакетиће дјеци су припремили и запослени из транспортног предузећа "Романија-превоз", шумско газдинство поклонило је свакој породици, за предстојеће празнике, по јакне: ДДИП "Гланинско" и земљорадничка задруга веће количине сухосмнатих производа, воћа и поврћа, те основне животне намирнице.

ЛОНДОНСКА ШТАМПА: СРБИ СПРЕМНИ ЗА МИР

ЛОНДОН, 30. децембра (Танјуг) - Срби у Босни спремни су да прихвате четворомјесечно примирје и бивша Босна и Херцеговина је пред досад најожиљивијим прекидом ратних операција, процјењује данас лондонски "Гардијан".

Истовремено, Срби су спремни и да преговарају о коначном мировном рјешењу, на темељу плана Контакт-групе који су прошлог лjeta одбили, пише лист.

Срби су сада много више заинтересовани за примирје него муслимани, иако ће прекид ратних операција користити и влади у Сарајеву, тврди коментатор "Гардијана".

Лондонски "Индепендент" истиче да су шансе за примирје сада веће него икада раније, али - упорко оптимизму генерала Мајкла Роуза - примјењује да многе ствари још нису јасне.

ВРИЈЕМЕ

БАЊА ЛУКА, 30. децембра - Наши крајеви се данас налазе на предњој страни циклона који се са подручја Исланда премјешта према Балтику. Фронтални поремећај је над Алпама и креће се у правцу наше земље. Због тога је данас преовлађивало промјенљиво до претежно облачно и топло вријеме за ово доба године.

Температура ваздуха: у 13 часова Приједор и Добој 3 степена, Бања Лука, Градишка, Теслић и Дервента 4, Удбина 7, Петрова Гора 8, Дрезар, Кључ и Петровац 9, Козарска Дубица, Сански Мост и Банковац 10, Соровац 11, Книн и Дрниш 12. Вечерас је у северозападним а током ноћи и сутра и над осталим дијеловима наше земље доћи ће до јакег наоблачења у мјестимичну кишу. Температуре ваздуха ће и сутра бити релативно високе. Насвогодишња ноћ донијела облачно и кишовито вријеме уз постепено пад температуре ваздуха тако да ће и пријем данове године донијети облачно и хладно вријеме а снијег је поново могућ и у низињима.

Управа - Централа: 12-833
Ген дир.: 11-717
Комерцијални сектор - Централа: 32-366
Пом. ген. дир. за комерц. послове: 42-148

Субота, 31. децембар

СРПСКА РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈА - ПРВИ ПРОГРАМ РАДИЈА
СТУДИО БАЊА ЛУКА НА СРЕДЊЕМ ТАЛАСУ 1071 И 1386 КХз, те мрежи УКТ-ПРЕДАЈНИКА И УДРУЖЕНЕ РАДИО-СТАНИЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
5.00 - Вијести (Са), 5.05 - Јутарњи програм, 6.00 - вијести (Са), 6.05 - Јутарњи програм из сарајевског студија, 7.00 - ЈУТАРЊЕ НОВОСТИ (Са), 7.20 - Покидане везе, 8.00 - Вијести, 8.05 - Музички магазин, 9.00 - Вијести, 9.05 - Емисија за село, 10.05 - Документи - магазинска емисија, 11.00 - Вијести, 11.05 - Дечија емисија, 12.00 - ПОДНЕВНЕ НОВОСТИ, 12.30 - Музички предах, 13.00 - Вијести, од 13.05 до 16.00 - Суботом о свему - СОС, 14.00 - Вијести, 15.00 - Вијести, 16.00 - ДНЕВНИК, 16.30 - Музички предах, 17.00 - Вијести, 17.05 - Одаборали смо за вас, 18.00 - Вијести (Са), 18.05 - Музика - ЕКО - музика и огласи и обавјештења (БЛ), 19.00 - ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК, 19.30 - Интервју, 20.00 - ВЕЧЕ УЗ РАДИО, 21.00 - Вијести, 22.00 - ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ, 22.30 - Староградска сјећања - музичка емисија, 23.00 - Вијести, 23.05 - Музика за паку ноћ, 00.00 - ПРЕГЛЕД ДАНА, од 00.10 до 05.00 - Ноћни програм

ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ-ФРЕКВЕНЦИЈИ 95.3 МХз
17.00 - Најава програма, 18.15 - ЛИРИКА НОЋИ, 18.35 - ДЈЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК, 20.00 - ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК, 00.00 - Одава другог програма

СТУДИО "А"
Програм емитује на УКТ-фреквенцији 102 МХз
5.55 - Петоминутна pjesма птица плус проток потока, 6.00 - Вјесник дана: Маки и Гордана, 10.00 - Ток дана: Гордана и Биљана, 14.00 - Музичка промоја: Данијела и Романа, 18.00 - "А" техно-тренд: Горан анд др Скенд, 20.00 - Петар, Зока и Мушан и Маца: "А" радио-пијаци, 00.00 - Понијоно путовање, 03.00 - Предах, па поново

СРПСКИ РАДИО-КНИН
Програм емитује за ултракраткоталасно подручје 90.2, 95.1 и 104.5 МХз и средњеталасно подручје 972 КХз
9.00 - Најава програма, 9.05 - Музика за добро јутро, 9.30 - Јутарњи програм, 11.00 - Вијести, 11.05 - Народна музика, 11.30 - Вијести, 11.35 - Рекламини пано, 12.00 - Вијести, 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију, 14.00 - Вијести, 14.30 - Широ преглед вијести СРК, 15.00 - Укључење у "Дневне новости дана", 15.30 - Рекламини пано, 16.00 - Дневник СРК - централна информативна емисија, 16.30 - Аргумент више, 18.00 - Народна музика, 19.00 - Вечерњи дневник, 20.00 - Жеље и поздрав, 21.00 - Хроника дана, 21.30 - За браниоце Крајине, 22.00 - Одава и укључење у програм Радио-Београда.

СТУДИО КНИН
18.00 - Најава програма, 18.02 - Вијести, 18.10 - Музика, 19.00 - Дневник Студија БЛ, 19.30 - Дневник ТВ Београд, 20.15 - Музика, 20.20 - Дневник ТВ Книн, 21.00 - Суботом увече, 22.15 - Вијести и одава програма

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД
Први програм
7.20 - Музички спотиви, 7.30 - Јутарњи програм, 9.55 - Најава програма, 10.10 - Образовни триптих, 11.30 - 24 часа у свијету, 12.00 - Србија данас, 13.30 - Маркетинг-експрес, 15.00 - Вијести, 15.05 - Наши гости - рок-ен-рол заувјек, 15.30 - Плас који је зауставио рат, филм, 17.30 - Дневник 1, 18.00 - ТВ-спорт, 18.11 - Програм за дјecu, 19.30 - Новогодишњи ТВ-програм, 21.00 - Најава новогодишњег програма, 22.07 - Шоу-програм: Тренутак до сна, 23.03 - Десет величанствених, 23.50 - Честитка, 00.01 - Валцер цијепа, 00.05 - Добро дошли у 1995., народна музика.

"СИМ" РАДИО - БИЈЕЉИНА
Програм емитује на ултракратким таласима 89.5 МХз и на средњим таласима 1197 килохерца
7.00 - Добро јутро, 8.00 - Вијести (сваки сат петоминутне вијести), 8.10 - Радио-репортажа, 9.10 - СИМ еко, 10.10 - Средњохолци, 11.10 - СИМ хит, 12.10 - Хроника регије, 13.10 - Маркетинг-програм, 13.30 - Интервју дана, 14.10 - Женске приче, 15.00 - Преглед дана, 15.30 - Вијести на енглеском језику, 16.00 - Дневник, 16.30 - Музички програм, 17.00 - Актуелности или маркетинг, 18.10 - Покидане везе, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.30 - Музика, 20.00 - Програм Српског радија.

СРПСКИ РАДИО-ГРАДИШКА
Програм емитује на УКТ 98.8 МХз и средњем таласу 1485 КХз
5.55 - Најава јутарњег програма, 6.00 - Дневник, 6.00 - 9.00 - Јутарњи програм, 7.00 - Вијести, 8.15 - Радио-календар, 8.55 - Вијести (сваки сат петоминутне вијести), 9.00 - Маркетинг (сваких 60 минута), 9.05 - Православне pjesме, 9.30 - Потошачки барометар, 10.05 - Музика за викенд, 12.00 - вијести, 12.10 - Фолк-парада, 15.05 - Од Тополе па до Равне горе, 17.00 - Заједнички програм Радија Републике Српске.

СРПСКИ РАДИО - ПРЊАВОР
Програм емитује на УКТ-фреквенцијма: 98.3 и 102.3 МХз и на средњим таласима 1314 КХз
13.00 - Најава програма, 13.05 - Хит програма, 13.30 - Вијести, 13.35 - Маркетинг програма, 14.00 - Актуелно, 14.30 - Вијести, 15.00 - Свијет у малом, 16.00 - Дневник, 16.45 - Са приликом ливца фронта, 17.00 - Суботом заједно, заједнички програм радио-станица РС, 19.00 - Дневник СР, 20.00 - Ноћни викенд-програм Радио-Прњавора.

МТН Д.Д.
БОСКА
БАЊА ЛУКА
НОВИ АСОТИМАН КОНФЕКЦИЈЕ
YUMSO
мантили, јакне, панталоне, трикотажа, кошуље, блузе, халине, мајице, хеланке, чарапе.
ЦИЈЕНЕ СНИЖЕНЕ 30%

У ИЗДАЊУ "ГЛАСА СРПског"
КАЛЕНДАРИ ЗА 1995. ГОДИНУ
ИНФОРМАЦИЈЕ И НАРУЧБЕ НА ТЕЛЕФОНЕ:
078/12-181
12-165

ИСПОРУКА ОDMAX

- Зидни календар са 12 слика манастира у Републици Српској и Републици Српској Крајини, чији су аутори академски сликари Михаило Ракита и Здраве Мичрета и са календарнимом Српске православне цркве
- Пословни календар у модерном дизајну и одличном графичкој опреми
- Улошци за стоне календаре
- Роковици

УШТАМПАВАЊЕ ЛОГОТИПА